ہڑدے ئی تلار نوشکے

شونکار: عبدالرازق ابا بکی

ABC Certified

Phone: 081-2827824

Fax 081-2827825

دوشنبے 28 فروری 2021ء | 15 رجب المرجب 1442ھ | پنہ غاک: 04 | سال: 17 | تاک 223

براہوئی زبان اٹ شینک مروک آاولیکو ہڑدے ئی اخبار

نہاد: 05 روپئی

www.talarbrahui.com | http://www.facebook.com/talarpub | talarpub@gmail.com

2 بولی تاگم مفننگ ناخام خیالی ..... شونگال

2 پہی وناپہی ناڈکھ ..... وحیدز ہیر

3 راجی دودر بیدہ نارکھ، ننازموار یک ..... غمخوارحیات

ورنا تے روزگار سیلانی بشخ ءِ شوں تتنگ اُن عمران خان

بروک آچیین تے کن ربیدگی میرات ءِ رکھنگ المی ءِ، ننا بروک آچیین تے بایدے سامرے کہ ننا تاریخ انت ءِ؟ شوندار ملک آک تینا تاریخی ہندآ تیا ریسرچ کیرہ، ولے ننا کرآ آرکیالوجی ٹی ہچ ءُ کاریم اس متنے

سیلانی بشخ انا شون تتنگ آن علاقہ ٹی بے روزگاری ءِ چٹفنگ اٹ کمک رسینگک، دورہ جہلم نا وخت آ گپ وتران۔ وزیراعلیٰ پنجاب عثمان بزدار، بنجائی وزیرفواد چوہدری وخصوصی کمکار زلفی بخاری اسک ہم ساڑی ئسر

جہلم (آن لائن) وزیراعظم عمران خان پارینے کہ قوم اس ہمو وخت اسکان مونی گام کننگ کپک تانکہ اوسہی وڑ اٹ تینا تاریخ ءِ خوانپ وپہہ مف۔ نن تینا ورنا تے روزگار نا وارخواہی فراوان کننگ کن مچ آ پاکستان نا سیلانی بشخ ءِ شون تتنگ کن سیل سواتی ہندآ تیا چکار کرینن۔ بروک آچین تے کن ربیدگی میرات ءِ رکھنگ المی ءِ، ننا بروک آچین تے بایدے سامرے کہ ننا تاریخ انت ءِ؟ شوندار ملک آک تینا تاریخی ہندآ تیا ریسرچ کیرہ، ولے ننا کرآ آرکیالوجی ٹی ہچ ءُ کاریم اس متنے۔ دورہ جہلم نا وخت آ وزیراعظم تون اوار وزیراعلیٰ پنجاب عثمان بزدار، بنجائی وزیرفواد چوہدری وخصوصی کمکار زلفی بخاری اسک ہم ساڑی ئسر۔ ہیرتچ ٹریل نا بنا غان پدمیڈیا تون ہیت وگپ کرسا وزیراعظم پارے کہ تاریخی ہندآ تا رکھ آن پوسکن آچین ءِ تینا متنین نا بابت معلومداری رسینگک۔ سیل سوات ناشونداری آن علاقہ ٹی بے روزگاری ءِ چٹفنگ مریک۔ باغان والاخلق ءِ ماڈل وبلیج اس جوڑ کینہ۔ البیرونی اولیکووار ہنداڈغار ءِ کچ کریسس۔ ہندی ورنا تے روزگار ترسا غریبی ٹی کمتی اتینہ۔ تاریخی ہند البیرونی ٹی ہیرتچ ٹریل نا بنا دانا ربیدگی اہمیت نا سوب آن کننگانے۔ ہراڑے یانزدمی کرن اٹی پنی آ دانشور ابوریحان البیرونی اڈہلنگ نا دے تیٹی ڈغارنا کچ ءِ معلومدار کرے۔ اوکان پدالبیرونی دا علاقہ نا بابت اسہ پنی ءُ کتاب اس نوشتہ کرے وننداند ءِ بھلوعلمی ہند اس گوندا۔ او پارے کہ قرآن شریف اٹی اللہ پاک نئے پارینے کہ تدوک آگیری تیٹی انت مس؟ تاکہ نئے معلوم مرے کہ انت جوان ءِ و انت خراب۔ و ننے تینا زندءِ امر تدیفوئی ءِ۔ اینو پگہ اخس کہ قوم شون ہلکنو، اوکل تینا متکن آ ماڑی تارکھ وسنبھال وتاریخی ہندآ تا ختنگ و میرات آتے کشنگ پاش کننگ کن کاریم کرینو، وخت اس کہ ننا کرآ دا کاریم متنے۔ کل پوسکن آ ملک آتیٹی غٹ جاگہ غاتیا پدردیسہ گڑاتے کشسا نشان تتنگک، متکن آ گیری ٹی امر مخلوق رہینگا کہ؟ مچ آ دنیا دا گڑاتے کننگ ءِ ونا کرآ موئن جو دڑو و ہڑپہ نا تہذیب ءِ انگریز آک دریافت کریر۔ اوکان پدنا آرکیالوجسٹس آک بھاز کم کاریم کریر، بلکن دا پاس کہ کتنو ہم راست مرو۔ اوپارے کہ ننا آرکیالوجسٹ اس صمد ہری پورائی دنیا نا کل آن بھلا چل فٹ نا بدھا نا بُت، ہرادے سلیپنگ بدھا نا پن تتنگانے، اودے دریافت کرینے، و داوڑ انا آرکیالوجسٹس آک بھاز کم ءُ، مچ آ دنیا ٹی ہراڑے بدھ مذہب نا موک آک اریر، انک بریرہ دادے ہتنگ خوارہ۔ اوپارے کہ ننے تینا بروک آچین تے کن داکل گڑاتے رکھوئی ءِ۔ اوپارے کہ ننا ارٹمیکو بھلاویل روزگار ءِ، کہ ننے تینا ورنا تے روزگار تروئی ءِ۔ سیل سوات اسہ ہندن ءُ صنعت اسے ہرا غٹ آن زیات روزگار نا وارخواہی ودی کیک، پاکستان ءِ اللہ پاک ہراوڑ نا نعمت تسنے، دنیا نا ہر ملک اٹی دن ءُ گڑاودی مفک کہ سوردریاب، کل آن بڑزانگا مش، دنیا نا کل آن متکن آ تہذیب ہم ساڑی مرے، داڑکن نن دنیا ءِ جوان ءُ سیل سواتی ہند فراوان کننگ کینہ۔ داسکان تو دا گڑا پیدوار متنے کہ سالٹ ریچ اٹی ساڑی متکن آ شاراخس متکن ءِ؟ ہرا ہندآ سیلانی تا ہندورکھ وسنبھال نا جوان انتظام مف، اوڑے سیلانیک بفسہ۔ او پارے کہ دنیا نا ہر ملک آ تیٹی سیلانی ہندارے، دن کہ سوئٹزرلینڈ، سری لنکا، ملائیشیا، ترکی ٹی ہندی بندغ آک سیل سوات آ چکار کرینو، اتنے کہ اونا فائدہ اوفتا جندءِ رسینگک۔ اوفتے پیسہ وروزگار دوئی مریک، ہراڑان مچآ علاقہ ءِ فائدہ مریک۔

وزیراعظم پٹرولیم نا نہاد آتیٹی ودکی ءِ مسترد کرے

اسلام آباد (آن لائن) وزیراعظم عمران خان اوگرا نا کنڈ آن پٹرولیم مصنوعات نا نہاد آتیٹی ودکی نا سمری ءِ مسترد کرینے۔ وزیراعظم نا خصوصی کمکار سیاسی رابطہ ڈاکٹر شہباز گل پارینے کہ پٹرولیم مصنوعات نا نہاد آتیٹی ہچ ءُ ودکی اس کننگ تتنے، جہانی مارکیٹ اٹی پٹرولیم مصنوعات نا نہاد آتیٹی ودکی آن پد وزیراعظم نہاد آتے ودفنگ نا موکل تتنے۔ راجی رابطہ نا ویب سائٹ ٹوئٹر آ شیئر کنتکوک نوٹیفیکیشن ءِ شینک کرسا شہباز گل نوشتہ کرے کہ ''اوگرا کم و وَد 6، 7 روپئی فی لیٹر اسکان پٹرولیم مصنوعات نا نہاد آتیٹی ودکی نا سلاہ تسوسس۔ وزیراعظم عمران خان دا سلاہ ءِ امنا کتنے۔ پٹرولیم مصنوعات نا نہاد آتیٹی ہچ ءُ ودکی اس کننگتنے۔

.....اسلام آباد: صدر ڈاکٹر عارف علوی ءِ ایوان صدر اٹ سرٹس شونا اسٹال آ تا دورہ ءِ کننگ ءِ

صدارتی ریفرنس: اوپن بیلٹ باندات آ سپریم کورٹ تینا سلاہ ءِ اینو بنفک

اسلام آباد (آن لائن) سپریم کورٹ سینیٹ الیکشن اوپن بیلٹ اٹ کرفنگ کن صدارتی ریفرنس آ تینا سلاہ ءِ اینو دوشنبے نا دے بنفک، و دار داٹ سپریم کورٹ کا زلسٹ جاری کرینے، پنچ باسکی لارجر بنچ غٹ فریق آ تا دلیل آ تا پورو منتگ آ پنچ شنبے نا دے فیصلہ ءِ ڈک کریس۔ اٹارنی جنرل، ایڈوکیٹ جنرل پنجاب، بلوچستان و کے پی ریفرنس نا مخ تھی ٹی دلیل ترسا دا پاریسر کہ سینیٹ گچین کاری تے اوپن بیلٹ نا کمک اٹ کرفنگ مریک، وخت اس کہ الیکشن کمیشن، مسلم لیگ ن، پیپلز پارٹی و جے یو آئی ف اوپن بیلٹ نا مخالفت ءِ کرسا پاریسر کہ بیلٹ پیپر ءِ اوپن کننگ مفک۔ الیکشن کمیشن نا کنڈ آن جاری کروک شیڈول نارد اٹ سینیٹ الیکشن مارچ اٹی مروئی ءِ۔ داکان بیدس سپریم کورٹ اٹی بروک آ ہفتہ پنچ ہند آ مقدمہ نا سماعت ءِ کیک۔ جسٹس قاضی فائز عیسیٰ پنچ ءُ پنچ اسے ٹی اوار اف۔ اہم انگا ہند آ تیا خورشید شاہ کیس، نایاب عمرانی کیس، جسٹس قاضی فائز عیسیٰ کیس اوار ءُ۔

بلوچستان ہیومن ریسورس اٹ زرکاری آ چکار کینہ جام کمال

ورنا تا کیپیسٹی بلڈنگ آ زرکاری مفننگ نا سوب آن گرج انا کچ آ بھرم دوئی متنگ کپک، ورناک بلوچستان نا آخبت ءُ

ہراتم وارخواہیک ساڑی مریر و پلیٹ فارم دوئی مرے تو ٹیلنٹ نشان تتنگ آسان مریک، وزیر اعلیٰ بلوچستان

کوئٹہ (خ ن) وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان پارینے کہ ہراتم وارخواہیک مریر و پلیٹ فارم دوئی مرے تو ٹیلنٹ نشان تتنگ آسان مریک، بلوچستان اٹی ہیومن ریسورس اٹی زرکاری نا کمتی ءِ، ورنا تا کیپیسٹی بلڈنگ آ زرکاری اف آن حساب منتگ نا سوب آن جوان ءُ بھرم اس دوئی متنے۔ ورناک نئے بیرہ پاکستان بلکن بلوچستان نا آخبت ہما ریر۔ نئے تینا ورنا تیا گمر ءِ۔ یوتھ انا لائخی تے تیٹی زیبائی انگ کن حکومت ٹیلنٹ ہنٹ پروگرام اس بنا کرینے۔ داہیت آتے اوسیل سواتی نظامت نا کنڈ آن نوری نصیر خان کلچرل کمپلیکس کوئٹہ ٹی بلوچستان اٹی سیلانی بشخ انا شونداری نا بابت اسٹل فوٹوگرافی و گونڈ دستاویزی فلم آ تا گوتا اڈ تتنگ نا بابٹ دو دآن تران کرسا کرے۔ دو دا اٹی صوبائی گوازی و ربیدہ سلاہکار، عبدالخالق ہزارہ، ترجمان حکومت بلوچستان لیاقت شاہوانی، بلوچستان آن تعلقدار پنی آ آرٹسٹ آک امان اللہ ناصر، حمید شیخ، اصل دین خان وڈائریکٹر سیل سواتی محکمہ قیصر خان ناصر اس تتون اوار ورنا تا بھلو کچ اس ہم ساڑی ئس۔ دو دآن تران کرسا وزیراعلیٰ پارے کہ بلوچستان نا بھلا و مرغن آ ڈغارو دا جاگہ زیبا غا دامان تیٹی بے کچ زیبا ءُ ہند ارے۔ داڑتون اوار دنیا نا متکن انگا تہذیب مہر گڑھ اٹی ہندا ڈیہہ اوار ءِ۔ او پارے کہ بلوچستان ہندن ءُ صوبہ اسے، ہراٹی ٹرُک ٹرُک آ ئچ و باسن آ علاقہ غاک اریر، دا جاگہ نا مرغن آ کرکی پٹی نا زیبائی کل آ پاش ءِ دنیا ٹی ارب آ ڈالر آتے خلسا مصنوعی وڑ تیٹی جزیرہ جوڑ کتنگک، ولے بلوچستان ءِ خدا قدرتی وڑ اٹ جوڑ کروک جزیرہ غاتیان ٹُپ کرینے، دا جاگہ نا مش تا چرجوئی و دا جاگہ نا ریک مچ آ دنیا ٹی اسہ جتا ءُ ہند اس تتنگ۔ او پارے کہ صوبائی حکومت تاریخی ہندوز یبا انگا سیل سواتی ہند آتے پیدوار کننگ کن ریزورٹس تفنگ اٹی ءِ و تاریخی ماڑی تا بحالی کن ہم گام گیج کننگ انگ ءِ۔ و دا بشخ اٹی زرکاری مفننگ اٹی ءِ۔ وزیراعلیٰ پارے کہ نظام تون اوار اوار مخلوق و ادارہ غاتیا ہم زرکاری کننگ نا گرج ءِ۔ او پارے کہ ای ہراتم کہ ورنا تیون انٹریکشن کیسہ تو ورنا تا ٹیلنٹ واوفتا کاریم اٹی پہی جوزہ مون آ بریک، ننا ورناک لائخی و کچینی تیان ٹُپ ءُ۔ ہرا فتا درشانی کن اوفتے اسہ جوان ءُ پلیٹ فارم اس دوئی کننگ نا گرج ءِ۔ وزیراعلیٰ پارے کہ داوڑ انا گوتا اڈ تتنگ نا چرجوئی نئے بیرہ بلوچستان بلکن ملکی کہول آ ہم برجا تتنگک۔ او پارت کرے کہ داکان پد داوڑ انا گوتا اڈ تتنگ نا بابت چندی بشخ آ تیا تالان گونڈ وخت انا فلم آ تا کیمیگرائزیشن ءِ کرسا جتا جتا سرحال وسبجیکٹ آ تیا دستاویزی فلم جوڑ کتنگے۔ وزیر اعلیٰ اسٹل فوٹوگرافی و گونڈ دستاویزی فلم آ تا وزآتے انعام ہم تس۔ و داکان پد دا انعامی پیسہ غاتے پنچ ہند اخس ودفنگ نا پڑو ہم کرے۔ وزیراعلیٰ منتظم آتے دو دانا سرسہب اڈ تتنگ آ اوفتے مبارکبادی تس۔ اوکان پد وزیراعلیٰ سیل سواتی نظامت نا آفیشل ویب سائٹ نالانچنگ ءِ ہم ہُرا۔

.....وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان سیل سواتی محکمہ نا کنڈ آن اڈ تروک دو دآن تران کننگ اٹی ءِ

بلوچستان حکومت تینا شانی آ کاریم تیان تینٹ فریشان آختر مینگل

جمعیت علماء اسلام تون سینیٹ گچین کاری تا رداٹ فارمولا اس پک مسنے، رُوت با قاعدہ پڑوءِ تے ہم کننگک

اِرادے آن پد پی ڈی ایم نا ہدف مون آ بریک، محمود خان اچکزئی۔ سردار اختر مینگل نا اُراٹی میڈیا تون ہیت وگپ

کوئٹہ (آن لائن) بلوچستان نیشنل پارٹی نا سروک قومی اسمبلی نا باسک سردار اختر جان مینگل پارینے کہ بلوچستان حکومت تینا شانی آ کاریم تیان تینٹ فریشان ءِ، ننے دا بابت خواری نا گرج اف۔ جمعیت علماء اسلام تون سینیٹ گچین کاری تا رداٹ فارمولا اس پک مسنے، رُوت با قاعدہ پڑوءِ تے ہم کننگک۔ دا ہیت آ تا درشانی ءِ او پشتونخوا میپ نا سروک محمود خان اچکزئی نا تینا اُراغ ہتنگ نا وخت آ میڈیا تون ہیت وگپ کرسا کرے۔ اوڑ دہی ٹی محمود خان اچکزئی تون اوار پارٹی راہشون عثمان کاکڑ، رحیم زیارتوال، رضا محمد رضا و نصر اللہ زیرے اسک ہم اوار ئسر۔ سردار اختر جان مینگل تون اوار بلوچستان اسمبلی نا باسک آک ثنا اللہ بلوچ، میر حمل کلمتی، بابو رحیم مینگل، نصیر شاہوانی اسک ہم ساڑی ئسر۔ اوڑ دہی ٹی سینٹ گچین کاری تا وخت آ پی ڈی ایم نا اسیجائی اومیدار آ تا بابت ہیت وگپ کننگا۔ محمود خان اچکزئی و سردار اختر مینگل پی ڈی ایم بلوچستان نا کہول آ سینٹ اومیدار آ تا بابت گپ و تران کریر۔ پی ڈی ایم تدوک آ دے خیبر پختونخوا اٹی ہم اسیجائی اومیدار آ تا پڑوءِ کرے، پی ڈی ایم نا بنجائی دیوان اٹی صوبائی کہول آ اومیدار آ تا فیصلہ ءِ صوبہ ٹی ساڑی جماعت آ تا راہشون تیا اِلنگاسس، اوڑ دہی آن پد سردار اختر جان مینگل میڈیا تون ہیت وگپ کرسا پارے کہ بلوچستان حکومت تینا کرتوت وشانی آ کاریم تیان تینٹ فریشان ءِ۔ و حکومت اٹ اوار باسک آک ہم سپ سیٹ ءُ، ننے دا بابت خواری نا گرج اف۔ اوَ ہراڑ سکان کہ سینیٹ نا گچین کاری تا ہیت ءِ تو اونا نزموار ی تیٹی اوار ءِ۔ اِرادے سلہ پی ڈی ایم نا ہدف اتون اوار غٹ گڑاک مون آ بریہ۔ او پارے کہ بلوچستان اٹی غٹ سیاسی جماعت و قبائلی بندغ آک شرف مندءُ، نن تینٹ سیاسی پارٹی اسے آن تعلقداری تخنہ۔ پاش ءُ ہیت اسے کہ سینیٹ الیکشن نا وخت آ غٹ جماعت آ تون اوڑ دہی کننگ انگ ءِ، و انشاء اللہ مثبت بھرم مون آ بریک۔ جمعیت علماء اسلام تون فارمولا پک مسنے، رُوت دانا با قاعدہ پڑو کننگک۔

وونٹ آ تا بہا مننگ اسکان سیاسی جماعت آتے جوان نمائندگی رسینگپک، شہباز گل

اسلام آباد (آن لائن) وزیر اعظم عمران خان نا خصوصی کمکار ڈاکٹر شہباز گل پارینے کہ وونٹ آ تا بہا مننگ اسکان سیاسی جماعت آتے جوان نمائندگی رسینگپک، ننے نن وونٹ بہا کننگ کن اِلان و ننے بریبر نمائندگی نا خلاف ورزی مس۔ راجی رابطہ نا ویب سائٹ ٹوئٹر آ تینا ٹوئٹ اسے ٹی شہباز گل پارے کہ تحریک انصاف سینیٹ اٹی چاہنگوک وونٹ و بریبر نمائندگی نا کیس ءِ ہرفسا سپریم کورٹ آ ہنا، وونٹ آ تا بہا مننگ اسکان سیاسی جماعت آتے جوان نمائندگی رسینگپک، ڈاکٹر شہباز گل پارے کہ پنجاب نا سینیٹ گچین کاری تیٹی تحریک انصاف سرسہب مریک۔

اے این پی راہشون نا خون، بلوچستان نا چندی علاقہ غاتیٹی ہڑتال

کوئٹہ (آن لائن) عوامی نیشنل پارٹی بلوچستان نا راہشون اسد خان اچکزئی نا برمتہ وخون نا برخلاف صوبہ نا چندی علاقہ غاتیٹی اسُل پورو ہڑتال کننگا۔ سرجم حوال آ تا رداٹ عوامی نیشنل پارٹی بلوچستان نا راہشون اسد خان اچکزئی نا برمتہ غان پدخون نا برخلاف بلوچستان نا چندی علاقہ غاتیٹی ماتن آ نبار ئس۔ صوبائی دارالحکومت کوئٹہ تون اوار چمن، پشین، ژوب، لورالائی، زیارت، موسیٰ خیل، قلعہ سیف اللہ، ہرنائی، دکی، سنجاوی وقلعہ عبداللہ ٹی شٹر ڈاؤن ہڑتال کننگا۔ بھلا شار وخلق آ تیٹی برانز کرسا بازار، مارکیٹ و واپاری ہند آک بند ئسر۔ وخت اس کہ سڑک آ تیا ٹریفک اف آن حساب ئس۔

پی ڈی ایم اسیجائی اٹ گچین کاری تیٹی بشخ ہلنگ مولانا فضل الرحمن

سینیٹ گچین کاری تا بابت حکومت نا کنڈ انا ک مونجاءُ، حکمران آ تیان خلاسی الس کن خدمت اس مرو

پی ڈی ایم حکومت ءِ ہر پڑ آ چیلنج کرینے، پارلیمنٹرین آک نن تون تفوک ءُ، بلاول بھٹو۔ اوڑ دہی آن پد پریس کانفرنس

اسلام آباد (آن لائن) پی ڈی ایم نا سروک مولانا فضل الرحمان پارینے کہ سینیٹ گچین کاری تا بابت حکومت نا کنڈ انا ک مونجاءُ، ساڑی حکمران آ تیان خلاسی ملک والس کن بھلو خدمت اس مرو۔ پی ڈی ایم اسیجائی حکمت عملی نا رداٹ گچین کاری تیٹی بشخ ہلنگ اٹی ءِ۔ ہرانا جوان ءُ بھرم اس مون آ بریک۔ سینیٹ گچین کاری تیان پد آ خبت نا حکمت عملی پیدوار مریک، وخت اس کہ پاکستان پیپلز پارٹی ان چیئرمین بلاول بھٹو زرداری پارے کہ پی ڈی ایم حکومت ءِ ہر پڑ آ چیلنج کرینے، پارلیمنٹ نا باسک آک حکومت تون افس۔ پی ڈی ایم اے تون تفنگ ءُ۔ اومیت ءِ سینیٹ گچین کاری تیٹی نا اومیدار آک سرپرائزنگ بھرم ایتر ہ۔ وزیراعظم ءِ پدی راہی کرسا السی حکومت جوڑ کننگک۔ سرجم حوال آ تا رداٹ سینیٹ الیکشن تیان بیرہ 2 دے سلیسنے، گچین کاری تیٹی سرسہی کن پی ڈی ایم سربرکننگ اٹی ءِ۔ ایلو جماعت آ تا قومی اسمبلی نا باسک آ تیان پد تین پہ تین اوڑ دہی تا چرجوئی ترند مسنے۔ ہند ارداٹ چیئرمین پیپلز پارٹی بلاول بھٹو زرداری تون یک شنبے نا دے مولانا فضل الرحمان تون اونا ہنگین آ بس اوڑ دہی کرے۔ داوخت آ یوسف رضا گیلانی وفرحت اللہ بابر اسک ہم اوار ئسر۔ اوڑ دہی ٹی سینیٹ گچین کاری تا بابت حکمت عملی آ ہیت وگپ کننگا۔ اوڑ دہی آن پد اسیجا پریس کانفرنس کرسا مولانا فضل الرحمان نا پانگ ئس کہ پی ڈی ایم گچین کاری سیوت اس اف، تحریک اسے نا پن ءِ۔ نِا کل جماعت آک ہر چار آ صوبہ غاتیٹی سینیٹ گچین کاری تا بابت سیوت کرینو۔ اس اسیجا حکمت عملی اسے نا رداٹ سینیٹ گچین کاری تیٹی بشخ ہلنگ اٹی ءُ۔ اخلاقی وڑ اٹ کوشست کینہ کہ گچین کاری تیٹی اسہ ایلو نا وونٹ آتے کاٹ کپن۔

مقبوضہ کشمیر اٹی 1988ء آن داتم اسکان 40 ہزار آن زیات شاری شہید کننگار

سرینگر (آن لائن) مقبوضہ جموں وکشمیر اٹی فروری 2021ء اٹی فوج 5 کشمیری شہید کرے، وخت اس کہ سال 2020ء اٹی بھارتی فورس آک 265 کشمیری شہید کریر۔ میڈیا رپورٹ نا رداٹ 2020ء اٹی سرینگر، شوپیاں، اننت ناگ و پلوامہ ٹی 144 جتا جتا واقعہ غاتیٹی 232 ورنا حریت پسند آتے شہید کننگا۔ وخت اس کہ ایول واقعہ غاتیٹی 33 شاری ہم شہید مسنو۔ مقبوضہ کشمیر اٹی برجا تحریک آزادی کشمیر اٹی سال 1988ء آن داتم اسکان جم وڑ اٹ 40 ہزار آن زیات شاری شہید کننگار۔ رپورٹ نا رداٹ فروری 2021ء اٹی بھارتی فورس آک 12 جتا جتا واقعہ غاتیٹی ہچ مف ہفت بندغ ءِ دزگیر کرینو، ہرافتیان گیشتری ورنا تا ءِ۔ دا دزگیر یک چندی علاقہ غاتیٹی برجا کم و ود 200 سرچ آپریشن آ تا وخت آ کننگا۔ سال 2020ء اٹی بھارتی فورس آک 144 جتا جتا واقعہ غاتیٹی ہچ مف 300 بندغ دزگیر کننگا۔

اسدا چکزئی نا برمتہ ولاش انا رسینگ است ہسونی نا حوال اسے، نواب رئیسانی

کوئٹہ (آن لائن) چیف آف ساراوان مسکوہی وزیراعلیٰ بلوچستان بلوچستان اسمبلی نا باسک نواب اسلم رئیسانی راجی رابطہ نا ویب سائٹ ٹویٹر آ کہو اس راہی کرینے کہ اسدا چکزئی نا برمتہ و لاش انا رسینگ است ہسونی نا حوال اسے۔ و دانا مذمت ءِ کینہ۔ داوڑ انا ڈوہدار روڑ تا تو ننگ کن ہر سیاسی و باشعور شاری ءِ تینا مثبت کڑ دءِ ادا کروئی تمک۔ کہ داڈوہدار تا بیخ ءِ پٹنگ کن گام گیج کننگ مرے۔ ننے حکومت آ سیبو کم تینا قبائلی نظام ءِ زیات سوگو کننگ نا گرج ءِ۔

اسدا چکزئی خون، دزگیر دو بہ دار آ تا 10 دے نا جونی ریمانڈ

کوئٹہ (آن لائن) عوامی نیشنل پارٹی نا صوبائی سیکرٹری حوالکاری اسد خان اچکزئی خون کیس انا بنادات جوڈیشل مجسٹریٹ کوئٹہ 12 گودی شمینہ نسرین دزگیر دو بہ دار آتے 10 دے انا جونی ریمانڈ آ پولیس نا دوئی تسنے۔ تدوک آ دے پولیس عوامی نیشنل پارٹی نا صو بائی حوالکاری سیکرٹری اسد خان اچکزئی نا خون اٹ دزگیر دو بہ دار آتے جوڈیشل مجسٹریٹ 12 نا عدالت اٹ پیش کرے، وعدالت آن دو بہ دار آ تا جونی ریمانڈ نا خواست کننگا، عدالت نا جج گودی شمینہ نسرین دزگیر دو بہ دار آتے 10 دے نا جونی ریمانڈ آ پولیس نا دوئی تس۔

قوم ءِ سماءِ کہ شفافیت نا باندات دیر ہراڑے سلوک ءِ؟ شبلی فراز

اسلام آباد (آن لائن) بنجائی حوالکاری وزیر سینیٹر شبلی فراز پارینے کہ قوم ءِ سماءِ کہ شفافیت نا اہم انگا باندات آ دیر تاریخ اٹ ہرا کنڈ آ سلوک ءِ۔ اپوزیشن دھاندلی نا خلوک نظام نا مخ تف وشفافیت نا کسر اٹ اڑاند جوڑ ءِ، وخت اس کہ عمران خان گچین کاری عمل اٹی شفافیت کن بے دم دریگ آن گام کننگ ءِ۔ راجی رابطہ نا ویب سائٹ ٹوئٹر آ تینا ٹوئٹ اٹی سینیٹر شبلی فراز پارے کہ اوپن بیلٹ نا مخالف آک ملک اٹی کرپٹ نظام نا چرجوئی ءِ برجا تتنگ خوارہ۔ پاکستان تحریک انصاف ہمو جماعت ءِ ہرا نظام اٹی شفافیت و ملک اٹی کرپشن نا چٹفنگ ءِ اسہ تحریک اسے نادروشم تسنے۔ وزیراعظم عمران خان دا مسخت نا دوئی کننگ اسکان جہد ءِ برجا تتنگک۔

قومی اسمبلی نا دیوان اینو دوشنبے نا دے بیگہ تون مریک

اسلام آباد (آن لائن) قومی اسمبلی نا دیوان 2 دے سلنگ آن پد اینو دوشنبے نا دے دوارہ بنا کیک۔ سرجم حوال آ تا رداٹ اسپیکر قومی اسمبلی اسد قیصر نا کماشی ٹی قومی اسمبلی نا دیوان اینو دو شنبے نا دے بیگہ تون چار بجہ غا بنا کیک۔ حکومت دا دیوان ءِ اپوزیشن نا ریکوزیشن آ ہٹنگانے۔ تدوک آ دے جمعہ نا دے مروک دیوان اٹی کورم نا پیدواری آ اسپیکر قومی اسمبلی دیوان ءِ دو شنبے نا شام اسکان ملتوی کریس۔ پانگانے کہ اینو مروک دیوان اٹی اپوزیشن نا کنڈ آن کمینی و پٹرولیم نا گمانی نہاد آ تا ودفنگ نا باندات شرہ کیک۔ وخت اس کہ اپوزیشن دا بابت پہی برانز نا ہم فیصلہ کرینے۔

.....کوئٹہ: مسکوہی وزیراعلیٰ بلوچستان نواب اسلم رئیسانی تون جمعیت نا سیکرٹری جنرل مولانا عبدالغفور حیدری اوڑ دہی کننگ اٹی ءِ

سینیٹ گچین کاری بلوچستان جستا اٹی سیاسی رابطہ غاتیٹی ترندی برجا

بی این پی نا ڈَل پی ٹی آئی نا پارلیمانی سروک سردار یار محمد رند اتون ارٹمیکو وار اوڑ دہی

جمعیت نا ڈَل انا مسکوہی وزیراعلیٰ نواب رئیسانی و سردار اختر مینگل تون اوڑ دہی، حوال

کوئٹہ (آن لائن) سینیٹ گچین اکری تا رد اٹ بلوچستان اٹی سیاسی رابطہ غاتیٹی ترندی برجا ءِ۔ بی این پی نا ڈَل پی ٹی آئی نا پارلیمانی لیڈر و صوبائی وزیر سردار یار محمد رند تون ارٹمیکو وار اوڑ دہی کرینے، جمعیت نا ڈَل انا مسکوہی وزیراعلیٰ بلوچستان نواب اسلم رئیسانی و بی این پی نا سروک سردار اختر جان مینگل تون اوڑ دہی کرے، ایلو کند آ وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا سیوتی جماعت آ تا شرمندی ٹی سوارہ اس تتنگا۔ ہراٹی چیئرمین سینیٹ ہم ساڑی ئس۔ سرجم حوال آ تا رداٹ بلوچستان اٹی سینیٹ گچین کاری تا رداٹ سیاسی رابطہ غاتا چرجوئی برجا ءِ۔ یک شنبے نا دے بلوچستان نیشنل پارٹی نا پارلیمانی لیڈر ملک نصیر احمد شاہوانی نا کماشی ٹی ڈَل ہراٹی اختر حسین لانگو، بابو رحیم مینگل، ثناء بلوچ، میر حمل کلمتی اسک اوار ئسر۔ ڈَل پاکستان تحریک انصاف نا پارلیمانی لیڈر و صوبائی وزیر تعلیم سردار یار محمد رند تون اوڑ دہی کرے، دا وخت آ اونا مار سردار خان رند ہم ساڑی ئس۔ اوڑ دہی ٹی سینیٹ گچین کاری تا بابت ہیت وگپ کننگا۔ بی این پی ان سروک سردار اختر جان مینگل تدوک آ دے ہم سردار یار محمد رند تون اوڑ دہی کریس۔ داکان بیدس جمعیت علماء اسلام نا بنجائی سیکرٹری جنرل مولانا عبدالغفور حیدری ڈَل اسے تون اوار ساراوان ہاؤس اٹی مسکوہی وزیر اعلیٰ بلوچستان چیف آف سراوان نواب محمد اسلم خان رئیسانی تون اوڑ دہی کرے، اوڑ دہی ٹی سیاسی حالیت آ تیا ہیت وگپ کننگا۔ داکان بیدس جمعیت علماء اسلام نا صوبائی امیر و قومی اسمبلی نا باسک مولانا عبدالواسع بلوچستان نیشنل پارٹی نا سروک سردار اختر جان مینگل تون اوڑ دہی کرے، اوڑ دہی ٹی سینیٹ گچین کاری تا بابت ہیت وگپ کننگا۔ ہندن وزیراعلیٰ بلوچستان جام کمال خان نا کنڈ آن کوئٹہ ٹی صوبائی حکومت اٹ اوار سیوتی جماعت آ تا شرمندی ٹی سوارہ اس کننگا۔

روزنامہ تلار
talarpub@gmail.com
پبلشر عبدالحفیظ الکریم پرنٹنگ پریس پٹیل باغ کوئٹہ خان شینک کرسا بیورو آفس 302 تھرڈ فلور یونیورسل کمپلیکس فیز-I جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

یکم مارچ 2021ء

بولی تا گم مفننگ نا خام خیالی

بولی تا معدوم متنگ یا چٹنگ نا حوال آک ہر سال برسا کارہ، ولے براہوئی بولی نا نوشت وخوان تون تعلقدار اسہ بھلو کچ اس داہیت آ تون امنا کپک، اوفک داہیت آ باور کننگ کن تیار افس کہ 'بولیک ہم مرک خننگ کیرہ'۔ دا بابت منہ سال مُست نیپال اٹ چٹنگ نا گڈ یکو دنگ آ سلوک زبان اس پیدوار کننگا سس، ہمو رپورٹ نا رداٹ نیپال اٹ پانگوک ''کوسنڈا'' بولی ءِ پاروک ءُ بیرہ اسہ نیاڑی اس سلیسوسس، ہرانا پن گیانی سین ئس۔ و یخین اٹ او لسانیات نا چاہندار آ تیکن ریسرچ نا سرحال اس جوڑ مسوسس، ولے 75 سال نا دانیاڑی گیانی مایا سین ءِ دا گڑتی ئس کہ اونا باوہ پیرہ ئی آ بولی مدامی چٹنگ نا خوک آ سر مسنے۔ و یخین اٹ دا گڑتی مچ آ دنیا نا بولی تا غمخوار تے ہم گھیڑ کرینے۔ لسانیات نا چاہندار آ ک گڑتی درشان کرر کہ اگہ کوسنڈا بولی چٹا تو یخین اٹ انسانی میرات نا اسہ بھاز اہم ءُ بشخ اس چٹک۔ بولی تا چٹنگ نا بابت مدام پانگ انگ ءِ کہ اگہ بولی سے نا پاروک آتے اوفتا جندا نا بولی ٹی تعلیم تننگو یا بولی تے اہمیت تننگو تو یخین اٹ کوسنڈا غا نبار ایلو نزور وزیر دست بولیک ہم چٹنگ نا خلیس نا گڑتی تے مون ترور۔ ہندن اگہ ننا کر آ ہُننگے تو داڑے ہم بولی تا بابت ہیچ ءُ فکر و پام اس ساڑی اف، وقومی مفاد نا پن آ قومی بولی تے علاقائی پانگ رواج اس جوڑ مسنے۔ وزُوت آ تیٹ اسہ اعلامیہ سے نا رِداٹ منہ بولی سے 'صوبائی بولی' گوندسالمئی بولی تیان قومی بولی پارفنگ نا حق ءِ پلنگا۔ دا کان مُست انا حکومت اٹی دیچہ امری سیٹ قومی اسمبلی نا قائمہ کمیٹی کا نود وانصاف نا گیشتری سلاہ تا رداٹ ''علاقائی'' پانگوک بولی تے (ہرا فک کہ تخین اٹ قومی بولی ارر) قومی بولی نا درجہ تننگ کن آئین اٹ ترمیم نا بل ءِ مونی ایس، ہرادے مستر دکننگا۔ منہ بولی سے 'صوبائی بولی' نا درجہ تر ساتینا مُنت آ سَنت وسیوت نا کوشت اس کننگا نے، ہرا تخین اٹ ہمو بولی تھون ہم بیدادا سے ہرا فتے بیرہ اسہ صوبہ سسکان کچ اٹ کننگا نے۔ دا ہمو رویہ غا تیان اسٹ اسے، ہرا فک دا جاگہ نا بولی تے پد بٹنگ نا بھلو سوب اس ارر۔ و داڑے زند تیر کروک آ قوم تا بددلی نا سوب مسنو۔ ہَد دادے کہ داڑے کیہی زبان تے مرک آن خوک گوندنگا نے' دانا غٹ آن بھلا سوب دادے کہ دا زبان تے اوفتا ہموحق تننگپک ہرا خس کہ او کڑ زرہ۔ دا کان ایڑتر دا کہ دا بولی تا پاروک آ ک ہم گمر آن تو لوئی افس کہ اوفتا بولی تے ہیچ متنگ کپک۔ حالیت دادے کہ براہوئی زبان ن اسہ 'سینئر' پانگوک نوشتوک اس دا ہَد اسکان ہم پارے کہ ''براہوئی زبان ءِ دا سوب آن ہم ہیچ ءُ خلیس اس گھیڑ کننگ کپک، کہ سندھ انا براہوئی پاروک اسہ بندغ اس 'سائنس' نا کتاب اس 'سندھی' ٹی مٹ کرینے۔'' یخین اٹ دا 'لا جک' عقل آن پیشن ءُ ہیت اسے۔ راستکی دادے کہ نظام نا نزوری نا سوب آن دا جاگہ نا کل ہمو بولیک ہرا فتے کاٹم خواجئ اف، یا اوفتا خواجہ غاک بیرہ جندی فائدہ غا تے کن سجفرہ، او فتے مرک انا خلیس یخین اٹ مون تروک ارے۔ وتا نکہ دا راستکی تے امنا کننگپک، ویل آ تا ایسر اس ہم کشنگ مفک۔

پہی وناپہی ناڈکھ

وحیدز ہیر

صحافت خذمت اس ئس وارے۔ دا پین ہیت اسے کہ دانا اینو نا خذمت نا وڑ وڈول آن بندغ واجب اف۔ درو خوانندہ غا بندغ آ ک کم ئسر تو دانا شینک کننگ نا کچ ہم کم ئس، درو دا بیرہ اسہ سیاسی کلھو اس سرکننگ نا وسیلہ ئس، اینو دا سیاست تون اوار، تعلیم، گوازی، جان جوڑی، مدوموسم، کاروبار غرض دا کہ داسہ دانا ہر بشخ آن تعلقدار آ بندغ تون تعلقداری ارے۔ داسہ دا اسہ بندغ اِرا بندغ نا کاریم سلتنے۔ داڑکن زیات آن زیات بندغ ووسیلہ بکار ءِ۔ پیہن ومون رنگ آن پیش تمسا داسہ داخرن، خیسن چندی رنگ آ تیٹ جوڑ وزیبا مریک۔ زیات آن زیات داڑکن نوشتہ بکار ءِ، بھلا اخباری ادارہ غا تے کن دا مقابلہ اس خوا ہک، قلم نا تیزی، معلومداری نا فراخی، گچین آ خیال، خوانوک آ تا تب تابی نا چاہنداری دادے بکار ءِ، دن کہ درو کاٹم ناخلش اکن بیرہ اسہ گولی اس بکارئس وکاٹم ناخلش انا سوب ہم معلوم ئس، اینو اول کاٹم ناخلش انا سوب ءِ معلوم کننگ کن چندی ٹمیٹ آ تیان گدرینگوئی مریک۔ پدا مرض نا کچ انا رداٹ چندی دارو و پاریز آ تیان گدرینگوئی مریک، دن کہ نادراخی چنکا ڈاکٹر آن بھلا ہسپتال و آپریشن آ تیا سرمسنے، ہندن قلم نا زموار یک ہم ودانو، اخبار نا کاریم و کٹیا، منہ پنہ غان، چینل آ تا دنیا ٹی سرمسنے۔ اگہ پانتنگ دنیا داسہ اسہ خاہوت وا اُرا سے آنبار جوڑ مسنے۔ گڑا متنگ کیک کہ اسہ خاہوت اسے ٹی گڑاس بندغ نن و دے ءِ خاچنگ اٹ گدریفر، گڑاس خواری کیر۔ گڑاس علم انا معراج آ سر مریر۔ داڑان گڈ ہم اوفتا کٹنگ بیتنگ اسہ وڑ مرے۔ یا اُرا نا دیوال آ ک جتا جتا مش، ٹاٹ سیمنٹ نا مریر، یا اوڑے تفوک آ ساہدار آ تے ٹی شیر، پیل، بولو، میلش، ککڑ، مور، تازی، کچک اوار مریر۔ دا متنگ کپک کہ اواسٹ ایلو آ غرغشپس، دندان تے تیز کپس، اسٹ ایلو ءِ مڑپس، ہندا چکی تاڑی آن پہہ متنگ و پہہ کننگ اینو نا صحافت نا اولیکو گرج ءِ۔ داسہ سوج دا ودی مریک کہ اخبارک یا میڈیا نا تعلقداری دیر تون ءِ و انت اکن ءِ؟ دا فک خوانوک و ہروک آ ڑکن مریرہ۔ اوفتا است پسندی تون اوار اوفتے زندانا مسخت آ تیان خوک کننگ صحافت نا زموار ی ءِ۔ جوان انگا اخبار یا چینل جوان ء خوانوک ء، جوان ء بنوک ء ودی کیک۔ دا جوانی جوان انگا پالیسی و جوان انگا نوشتکار نا محتاج مریک۔ لائخ آ انتظامی کڑدہ دانا اُست پسندی نا فراخی ءِ پک کیک۔ دنیا نا ہر مذہب سیاست، کٹیا ناوڑ بے اصولی تیان تینا پت ءِ گوہک۔ داعلم جوان ء اخبار اسے نا پالیسی چاہنگک۔ داڑان مون ہڑسنگ کاٹم ءِ شتر مرغ آ نبار ریک اٹی ڈکنگ پاتنگک۔ اخبار، قلم، کتاب و صحافی نا جوان انگا لڑ قوم اسے نا میرات چاہنگک۔ اگہ سیاست چسپان مسنے، کاروبار فراخ مسنے، گڑا صحافت ءِ ہم چسپان وفراخ مروئی تمک۔ اینو آن پنجا سال مست انا سیاست دم کشتہ مسنے، متکن آ صحافت اینو ملنڈ و مسخرہ سے آن بیدس ہچ اس اف۔ ہچ اس اف تو گڑاس جوڑ کروئی تمک تے، اگہ گڑاس ارے تو اودے جوان پین زیات جوان کروئی مریک۔ داسہ ننے پیر ومُلا پاپسہ کہ نے ماراس مروءِ یا مسٹر اس، داسہ تو الٹرا ساؤنڈ اٹی ہر گڑا پاش ءِ۔ داسہ پر، تہو، طوفان و برف انا معلومداری مست آن سائنس انا ثواب اٹ ننے اسکان سر مریک۔

ادب صحافت مفک، صحافت اٹی ادب مریک، دا گڑاءِ کس پہہ مس تو اینو نا صحافت نا گرج آ تے پہہ مروءِ۔ آخا تو صحافت ءِ چار پادہ کننگ آن نت تیا سلنگ بیرہ مشکل اف ناممکن ءِ۔ ہندن کہ گوازی گر تے کن گوازی نا میدان متو تو بھلو گوازی گر ودی مفک۔ ٹلی ہندن ٹلی سلوءِ، کرکٹ اسکان اونا سر متنگ مشکل ءِ۔ ہر ہمو گڑا ہرا بندغ نا گرج جوڑ مرے اوڑکن وخت و پیسہ اہمیت تخرہ، بیدس داڑان گرج انا پوروی متنگ کپک۔ گڑا کہ ساہت تیری جوڑ مس تو اوڑان گرج پیشن مریک۔ ننے تینا صحافت ءِ گرج جوڑ کروئی مریک، ساہت تیری آن تینے و ایلو فتے کشوئی مریک۔ پہہ ءقوم اس جوان و بدءِ پہہ مریک و اگہ قوم اس پہہ ءِ تو اوڑتون سنگتی کن تینے اونا کچ اٹ پہہ کروئی مریک، گڑا ننے تینا دامون ایمون چک خلوئی ءِ کہ ہرن کہ ننا دامون ایمون صحافت اٹی انت متنگ اٹی ءِ۔ داٹی اخہ کاروبار ءِ؟ داٹی اخہ خذمت تخوک ءِ؟ یا دا کاریم نا متنگ آن اوڑان اخہ کاروبار پیش تمنگ اٹی ءِ؟ و اخہ خذمت مون آ ہنگ اٹی ءِ؟ داسادہ ءِ سوج اس اف، سیاسی جماعت آ تا صحافت ومیڈیا ٹیم، کاروباری آ ادارہ غا تا صحافت ومیڈیا ٹیم، زبان وادب آ تا صحافت ومیڈیا ٹیم دادے خوڑتی اٹ ہُننگے، گڑا ننے تینا صحافت ومیڈیا ٹیم ناہڑ وجنجال بے بندغی، علم وجوزہ نا کمبوتی تا اندازہ مروءِ۔

خیرانا ہیت

افضل مراد

شرف ءِ تینا مون آ تین
انسانیت نا ہیت ءِ کین
جوانی تیٹی جوانی مرے
دازنداٹ آسانی مرے
ہیت اس گچین ایمان نا
زیبائی نا انسان نا
نیکی وراستی ٹی حنین
داڑے کسر تین کن ہنین
سوچ آ تے دن آسان کین
مہر آ تے دن تالان کین
شرف وسعادت نا مرے
ہیت اس عبادت نا مرے
مہر آ تا جوانی نا ہنر
زنداٹ اتیک جوان ءِ اثر
تغ تے مریک تعبیر دن
دازنداٹی تا ثیر دن
دا خیرانا ہیت آ تیان
مولا مریک اک مہربان
دن وخت انا قدر ءِ اتین
نن خوڑت انگا نظر ءِ اتین
مسخت مرے ایمان مرے
داڑے گچین انسان مرے
داڈول تینے آ باد کین
مولا ءِ تینا یاد کین

گوادر.....اسہ جاچ اس

عبدالخالق

گوادر بلوچی بولی نا لوز اسے، ہرانا معنہ ءِ 'تہوانا در/ کسر' ہرا داسہ دا ڈیہہ انا شونداری نا درگہ جوڑ متنگ اٹی ءِ۔ ضلع گوادر بلوچستان نا مکران ڈویژن اٹی ءِ، جغرافیائی وَڑ اٹ دا ضلع نا اسہ بھاز بھلو اہمیت اسے، غٹ آن زیات اہمیت گوادر پورٹ نا ءِ۔ ہرا واپاری ہنداس جوڑ متنگ اٹی ءِ۔ 2002ء اٹی گوادر پورٹ ءِ پورٹ اتھارٹی آف سنگاپور ءِ تننگا، ولے دا معاہدہ بے سہب مس۔ ہرانا سوب آن پروجیکٹ و ملک انا معیشت ءِ بھلو نسخان اس رسینگا۔

فروری 2013ء ٹی آصف علی زرداری دا پورٹ ءِ چین انا دوٹی تِس، ہندا نیام اٹ دا پورٹ آ باقاعدہ کاریم نا بنا مس، ہرا کہ 2016ء ٹی فعال کننگا۔

دا پورٹ واپار کن بھاز اہم ءِ جاگہ اسے، دا پورٹ دا ڈیہہ ءِ خلیجی ودیکی ملک آ تون گنڈک۔ چین اسہ بھاز بھلو ملک اسے، اودے درآمد و برآمد آ تے کن بھاز بھلو ویل مون تروک ء۔ دا پورٹ چین ءِ بھاز فائدہ ایتک۔ انتئے کہ گوادر پورٹ دیکی کنڈ و چین انا مُری تے بھاز کم کیک۔ ہرا کہ 3500 کلومیٹر ءِ، اگہ چین شنگائی پورٹ ءِ کاریم اٹ اتے تو اودے دیکی ملک آ تسکان رسینگ کن 10,000 کلومیٹر نا سفر کروئی تمک۔ سینٹرل ایشیاء نا غٹ ملک آ ک درآمد و برآمد آ تے کن گوادر پورٹ ءِ کاریم اٹ اتنگ کیرہ، انتئے کہ واپار کننگ کن اوفتون سمندری کسر اف۔

گوادر اسہ ہندن ء پورٹ اسے، ہرادے مچ آ سال کاریم اٹ اتنگ مریک، انتئے کہ اونا دیر مچ آ سال تفپک۔ و سور دِیر ہم بھاز کڑمب ءِ۔ دا پورٹ ءِ چین و پاکستان کاریم اٹ اتسا تینا معاشی حالیت ءِ دنیا نا ایلو ملک آ تیان جوان کننگ کیرہ۔ گمان کننگک کہ دا پورٹ انا سرسہی امریکہ و ہندوستان ءِ وڑ پک، دا ہیت آن پہہ انگا بندغ آ ک ہچ گھس نمن متنگ کپسہ کہ پاکستان نا سرسہی نا کلیت گوادر پورٹ ءِ۔

داسہ نن گوادر نا الس نا حالیت ءِ ہُرن کہ دا پورٹ اوفتے کن اخس فائدہ نا سوب متنگ کرینے۔ راستکی دادے کہ داسکان دا میگا پراجیکٹ نا سوب آن اوفتا ویل آ تے تی ہچ ءِ کمتی اس بتنے، بلکن اگہ دا پاننگے کہ اوفتے کن ویل آ ک پین ودانو، تو دا راست مرو۔ انتئے کہ اوفتیان اوفتا 'شکارگاہ' تے دا خاطر آن ہلنگانے کہ ہموڑے پورٹ انا کاریم ءِ مروئی ئس، کیہی ارب آ روپئی تا دا پراجیکٹ پورو مسنے، ولے گوادر نا ہندی ماہی گیر آ تے کن داسکان اسہ شکارگاہ اس ٹھیفنگتنے۔ و داڑے کل آن بھلا ویل دیرانا ءِ، ہرا بندغ نا بنداوی گرج واوناحق ءِ، ہرا گوادر نا الس ءِ رسینگ پننگ ءِ۔ کنوئی دیرا کن گوادر نا بندغ آ ک داسہ ہم سکّرہ۔ خلقت نا روزگار نا وَڑ ماہی گیری ءِ، اوفتا ایسری کن داسکان حکومت ہچ ءِ گام گیج اس کتنے، و داسہ چین انا کمپنی تے ہم ماہی گیری نا موکل تننگانے، ہرانا سوب آن گوادر نا باتی تا مشکل آ تیٹی پین ودکی بریک۔ ہرا کہ دا جاگہ نا ماہی گیر آ تا حق آ تا خلنگ نا بربیر ءِ۔

دا پورٹ صوبہ بلوچستان اٹی ءِ، ولے داڑان بلوچستان ءِ رسینگوک آ فائدہ غاک نُت اٹ بے انا کچ آ ٹو۔ دا پورٹ ءِ سرسہب کننگ اٹی 60% صوبہ بلوچستان نا شریداری ءِ، وخت اس کہ معاہدہ غا تا رِد اٹ دا صوبہ ءِ ہرا فائدہ رسینگوئی ءِ، او 5% ءِ۔ 70% پاکستان نا سور دِیری کرک بلوچستان اٹی ءِ، دا صوبہ کن ماحولیاتی نسخان 50% وسور دِیری نسخان 100% ءِ، ولے فائدہ غا تیٹی اودے بیرہ پنچ درسَد تننگ نا ہیت آ ک متنگ ء۔

سی پیک ءِ سرسہب کننگ اٹ غٹ آن زیات ہنداصوبہ نا ڈغار کاریم اٹ بریک، و چونکہ پورٹ ہندا صوبہ ٹی ءِ تو دا پراجیکٹ نا بُن ہم ہندا کان ءِ، ولے فائدہ کل آن کم ہم بلوچستان ءِ رسینگ۔ غٹ آن مُست دا جاگہ نا بندغ آ تے بایدے آ سراتیک رسینگوسس، انتئے کہ دا صوبہ نا سرسہی ملک انا سرسہی وشونداری تون گنڈوک ءِ۔ سی پیک ءِ ہمو وخت اسکان سرسہب گوندنگ مفک، تانکہ بلوچستان نا باتی تے داڑان فائدہ رسینگپک۔ ایہن ہم دنیا نا کانود ءِ کہ ہرا ڈغار اسہ ڈٹ (منصوبہ) سے کن کاریم اٹ بریک، تو کل آن مُست ہمونا خواجہ ءِ 51 درسَد فائدہ ٹی شریک کننگک، تو بلوچستان نا خلقت وخاص وَڑ اٹ گوادر نا بندغ آ تا حالیت ءِ گچین کننگ کل آن اولیکو زمواری مریک۔ گوادر نا بندغ آ تے کننگ کن دیر رسینگپک، ماہی گیر آ تا حق آ ک رکھوک افس۔ و دا صوبہ ءِ اونا شریداری نا وَڑ اٹ اونا فائدہ رسینگپک، تو دا پراجیکٹ نا سرسہی نا نعرہ غاک بیرہ نعرہ ء۔

'بلوچ ربیدگی حوال'

.....مہر میر.....

کنا مار ہُوّا خیر ءِ کچک ڈھنگ مس دیر ءِ۔ ہُر نوا کسری اَس یا مہمان اَس مرو ءِ..... اَوَ اَبا..... بشام گدان آن مَنہ گام مر ہنا رَہی آن پاش کرے ہُرا اِرا بندغ مر سلوک ئسر کوک کریرہ..... باوہ کس اَرے اَف خلق اٹی..... بشام کچک ءِ ڈوک کرسا مہمان تا پارغا ہلمہ کرے..... اِلہ مامد ہم گدان آن پیش تما ہُرا اخنا مہمان تے..... ماہ گنج ٹپر ءِ کشہ مہمان ء..... اِلہ مامد ٹپر ءِ ہر فے گدان آن چپیکو دو آ دَرنگ نا سیخا ٹی ٹپر ءِ شاغا..... بشام مہمان تے ایس بس..... سلام والیک..... والیکم سلام..... او خیر جان بَہ کہ اللہ اتے نمے..... ببو ببو تو لبو..... بشام کنا مار ہلمہ کر ہموکان کلی ءِ وتاس اس ہرف اَتہ..... خیر جان اَنت حال ءِ جوڑ خیر اَٹ اُرے۔ خلق اٹی کل جوڑ ء، چناک، آلم، خاہوت، مارک و ایلو مخلوق کل جوڑ خیر اَٹ ء؟؟

''رب انا کرم ءِ اِلہ۔ نما اَنت حال ءِ؟ مخلوق آلم خاہوت کل جوڑ خیر اٹ ء.....؟''

''اَتہ اَتہ گلی ءِ کنا مار..... اِلہ اس تے تینا دِیر شا ایت کنا مار۔''

بشام مہمان تے دِیر تس.....

''ہُر س کلی نا بابیرہ ءِ جوان تف دِیرک شونگرہ کنا مار۔''

مامد: ''دیر کنگرے کنا خواجہ غاک۔؟.....''

خیر جان: ''اَوَ اِلہ گنج کنگن.....''

بشام اِلہ غا تے تینا حوال کر.....

''جی باوہ نے شرف ءِ.....''

مامد: ''خواجہ کریرے دِیر ناس.....''

خیر جان: ''گنج مس.....''

مامد: ''جی ایتبو حوال ءِ تینا.....''

خیر جان: ''نبی داد حوال ایت.....''

نبی داد: ''جی.....''

خیر جان: ''حوال خیر ءِ اِلہ..... دراخی ءِ نا عمر انا جاگہ غا..... حوال آ ک اَسٹ..... خلق ہموڑے شوگ انا بینٹ آ ٹے۔ بزگل سارو ٹی ءِ، شیوان درینو مارک..... ہندا حوال.....'' اوَ..... اِلہ نور مامد اسک ہم اَینخو نن تون چوڑی دار ہموڑے اسہ جاگہ غا..... پردہ نا وخت ءِ اللہ گدریفنگ ءِ..... ہندا حوال..... رب انا شکر ءِ۔ بشام نا پرک ہلکر دَا وار شوگ ءِ ہدباش ءِ سَارو ءِ نود گوار ءِ..... بئے گنج مس خیر اَٹ..... مارک بزگل تون اختہ ء..... نا جان اڈ تفک داسہ اِلہ.....

مامد: ''جی جی مرے نمے.....''

خیر جان: ''ہندا حوال باوہ ءِ پاس..... مامد حیات اَس تا خلق ننے آن شیف زرس ہرک نا خیر اٹی ءِ..... او تینا ہمو بزگل تون اختہ۔ ہر اسٹ تینا جاگہ غا خوش.....

مامد: ''خیر جان! نا حوال باٹی، امر ءِ داسہ مامد حیات نا مارَ گو..... طب تے متوکہ.....

خیر جان: ''اِلہ داسہ جوان ءِ..... ایزدے کنا مارکو ہنا سس اوفتا خلق آ پاریکہ جوان ءِ داسہ..... ہندا حوال..... وایزدے ہنگن نور خان نا پیرانگا نا کزیت نا..... پارین برین مون پاشی اَس کین..... اینو ہندا نیت آ اوفتا خلق آ دعا پاتیا اس کرین..... اوکان گڈ نبی داد ءِ پاریٹ کان داکان اِلہ غاستا پاش کین، ہُرے نا ءِ اِلہ ءِ خننتن.....''

مامد: ''اللہ اَتے نمے کنا خواجہ۔''

خیر جان: ''ہندا حوال..... ہموکان خیر ءِ مون بڑزائی تِسن نما خلق اَرکن..... داسہ وسم آ..... نما سلام آ پین خیر.....''

خدا خیر کے کل آ خیر کے..... جوڑ بڑ تکڑا..... پین جوڑ خیر اٹ ارے..... بڑ اُرے۔

خیر جان: ''نبی داد حوال کہ اِلہ ءِ.....''

نبی داد: ''جی.....''

اِلہ! ''اَرے نم تون حوال اَس؟''

مامد: ''بشام کنا مار حوال ایت۔''

بشام: ''جی''

مامد: ''حوال خیر ءِ کنا خواجہ..... رب پڑدہ نا وخت آ تے گدریفنگ ءِ، زند انا دیک ء گدرینگنگ ء..... ہندا حوال..... بزگل تون کنا بھلا مار ءِ و ایلم نا مار ءِ..... دا وار برسات جوان مسنے..... گنج آ ک ء اللہ نا مہربانی ءِ..... سی پالٹ بھاز ءِ..... ساہدارک ڈکھیا اَفس..... ہندا حوال..... ایلم دین مامد نا طب مفک..... گِرکار ءِ منہ دے نا ءِ.....''

خیر جان: ''خیر خیر۔ اَنت اَس تے مفک اِلہ؟؟''

مامد: ''ہندا کاو تے خلٹ کیک..... دارو دوا بھاز کرین، ولے خلٹ اِلپک تے..... چار پنچ دے مست طبیب بیبرگ بس داغ اَس تِس تے داسہ جوان ءِ اول آن.....''

خیر جان: ''اللہ اُسجو ایتے تے..... اللہ او نا چاتے او نا سیخا غان شاپ۔''

مامد: ''ہندا حوال..... اِی ہندا خلق اٹی مسنٹ پین کس ہنوک بَروک متنے..... داسہ تو لوک ئسن کچک ڈھنگ مس، بشام ءِ پاریٹ ہُر دیر ءِ..... خدا نمے ایس سخت آن خوش مَسن..... پین ارّفوس پارون نے..... نما سلام آ پین خیر.....''

خدا خیر کے کل آ خیر کے۔ جوڑ بڑ تکڑا.....

ہیڈکوارٹر فرنٹیئر کور بلوچستان (ساؤتھ) تربت
ٹینڈر نوٹس

1۔ ہیڈکوارٹر فرنٹیئر کور بلوچستان (ساؤتھ) تربت کو مختلف قسم کے سگنل کے سامان کے لئے مجاز اتھارٹی سے درج ذیل ٹینڈر مطلوب ہیں۔

نمبر شمار	ٹینڈر/کوٹیشن نمبر	نام اشیاء	نوٹیفیکیشن	ٹینڈر فیس
1۔	114-88-Pub-Eqpt-01-Sigs	کمیونیکیشن ایکوپمنٹ (۱) سیکنڈری بیٹری (220 & 75 وولٹ) (۱۸) اوکٹنٹ میٹر		2000 روپے
		(۲) الیکٹریکل ایکچیٹر (8+24 & 8+48) وائی	(۱۹) ڈی وی ڈی انکوڈر	
		(۳) ایکچیٹر ہیوی کارڈ	(۲۰) فائبر کیبل SFP/LC	
		(۴) سولر پاور یونٹ 150 واٹ	(۲۱) ٹیسٹ پلیٹ IOS	
		(۵) ACT ہیڈ، ہیلمٹ اور موبائل بیس سٹیشن	(۲۲) ٹول کٹ اور اوزار مشین	
		(۶) تھرمل سیٹ اور بیٹری	(۲۳) وائرلیس کی پورٹ اور ماس	
		(۷) سٹیبلائزر (5 & 2.2 KVA)	(۲۴) 8 پورٹ Eather Net سوئچ	
		(۸) UG اور OFC کی جوائنٹنگ کٹ	(۲۵) کنسول کیبل	
		(۹) RJ-6, 11 & 45 کنیکٹر	(۲۶) جمپر رول	
		(۱۰) ٹرپ مالیول ٹیوبز کے ساتھ	(۲۷) سولڈرنگ آئرن	
		(۱۱) ویڈیو وال کنٹرولر	(۲۸) آپٹیکل فائبر کیبل سلیوز	
		(۱۲) ٹیلی فون ٹیسٹنگ ہینڈسیٹ	(۲۹) تمام اقسام کے سیل	
		(۱۳) کیبنٹ 50/100/400 میٹر	(۳۰) UG کیبل 100 میٹر	
		(۱۴) روٹ 6 & 4 لائن	(۳۱) OFDF 12 Fiber	
		(۱۵) میڈیا کنورٹر	(۳۲) آپٹیکل فوزز	
		(۱۶) Epiphan	(۳۳) کیبل RJ-11, R-7	

2۔ ٹینڈر مکمل تمام تفصیل اور ضروری ہدایات کے مطابق دستیاب فارمز (قابل واپسی) کی ادائیگی (نقد) پر متعلقہ ہیڈکوارٹر فرنٹیئر کور بلوچستان (ساؤتھ) تربت سے حاصل کئے جاسکتے ہیں۔

3۔ کنٹریکٹرز اور کمپنی کا نمائندہ ٹینڈر والے دن بذات خود موجود ہوگا اور ٹینڈر کے کاغذات ساتھ لائیں گے۔ تمام مطلوبہ ٹینڈر ہیڈکوارٹر سندھ بلوچ رجمنٹ کراچی میں مقررہ تاریخ کو 0900 سے پہلے ٹینڈر بکس میں ڈالے ہوں گے۔ ٹینڈر ذیل کے جدول کے مطابق کھولے جائیں گے:

ا۔ تکنیکی تجاویز۔ 15 مارچ 2021ء بوقت 10:30 دن
ب۔ مالیاتی تجاویز۔ 15 مارچ 2021ء بوقت 13:30 دن
ج۔ جگہ۔ ہیڈکوارٹر سندھ بلوچ رجمنٹ کراچی

4۔ ٹینڈر سیکیورٹی کے طور پر کال ڈیپازٹ/بینک ڈرافٹ/پے آرڈر بمبلغ -/10000 روپے (قابل واپسی) بنام اسسٹنٹ جنرل فرنٹیئر کور بلوچستان (ساؤتھ) تربت جمع ہوں گے۔ بصورت دیگر بولی مسترد ہوسکتی ہے۔ مطلوبہ ہر ایک آئٹم کی بولی ٹینڈر کھولنے کی تاریخ سے لے کر 30 جون 2021 تک برقرار رہے گی۔ مشروط بولی نامنظور ہوگی۔

5۔ اسسٹنٹ جنرل فرنٹیئر کور بلوچستان (ساؤتھ) کو یہ حق حاصل ہے کہ وہ تمام ٹینڈرز بیک پر کیوٹ منسوخ کرنے کی اتھارٹی Rule 33 (I) (PPRA-2004) کے مطابق منظور یا مسترد کرسکتا ہے۔

7۔ یہ اشتہار PPRA Website www.ppra.org.pk پر دیکھا جاسکتا ہے۔ مزید معلومات کے لئے دفتری اوقات میں فون نمبر 0852-412782-327 پر رابطہ کریں۔

لیفٹیننٹ کرنل
برائے اسسٹنٹ جنرل فرنٹیئر کور (ساؤتھ) بلوچستان
(محمد یاسر خان)

PID(Q)501/2020

ہڑدے ئی نوشکے
تلار

راجی دودر بیدگ نارکھ

نناز مواریک

غمخوار حیات

ہراسہ راج اسے ناپچار (شناخت) اونا راجی دودر بیدہ (ثقافت) آن مریک و بلوچ راج اسہ تاریخی ءُ دود رَبیدہ اسے ناخواجہ ءِ۔

ای کل آن مُست تو 2 مارچ نا دے بلوچ راجی دودر بیدگ دے ءِ اڈتننگ ناسوچ (آئیڈیا) تروک آ انسان ءِ خراج تحسین پیش کیوہ کہ اودا سوچ وفکر ءِ دادے نانسبت اٹ ننے تس۔ ولدا ہموغت مخلوق، ہمو تنظیم آتے مبارک بادپیش کیوہ ہرا فک دادے نا رداٹ مچی ومجلس اڈایترہ۔

تخین اٹ دا وڑ نادیک راجی چیدہ (علامت) پانگرہ، 2 مارچ بلوچ کلچر دے ننے دا احساس وخوشی ایتک کہ نن ہم اسہ زندہ ءراج اسے اُن ننا اسہ عظیم ءراجی دودر بیدگ اس ارے۔ ننا ہم اسہ تاریخی تمدنی، پچّارئسے۔

ہنداوڑ دادے ننے اسہ پین بھاز بھلو کلہو اس ایتک۔ اوکلہو اسٹی، بیجہتی و سیوت ناءِ..... دادے ننا ہر اختلاف ءِ اسٹ ایلوآن مُرکرسہ ننے اسہ تلہ غا مُچ کننگ ناءِ، داخاطر کہ ننا نیام اٹ نظریاتی اختلاف تو مریک ولے ننا راجی دودر بیدگ (ثقافت / کلچر) اسٹ ءِ، ننا راجی پچّار اسٹ ءِ۔ دُنکہ پنی آبلوچ زانتکار منظور بلوچ پاہک ۔ میرّی اسٹ ءِ نن کل اسٹ اُن ہنپہ نی رنگ آ اُست آک اسٹ ءِ دادے ناکل آن بھلا کلہو ہندادے کہ نن ہڑدے ہنداوڑ اسٹ مرین، نن اُست آتا زنگ آتے مُرکرسہ، ذاتی اختلاف آتے خیر خلسہ تینا راج انا راجی، قومی، اجتماعی، ثقافتی، تاریخی شونداری وشرحالی کن مخلصی اٹ کاریم کین۔ ہرا کاریم اٹی بیرہ جوزہ نہ بلکن عملی جوزہ مرے ولدا ننے راجی دودر بیدگ ناحوالہ غا داسرپندی مرے کہ بلوچ دودر بید ہَراٹی ننا توتّل بش، مرک وزندنا دود وروا ج، زبان و لوزانک (ادب) ساڑی ءِ، لوزانک (ادب) اٹ ننا شعر و باگل، خلقی آزمانک وداستان، بلوچی پنک اوارء ہنداوڑ ننا تینا راجی زیمل (ساز آک) اوٹی سرونز، بینجو، دنبورہ، لیواچاپ، بلوچی چاپ آک ننا ثقافت نانشخ و چاہنداری! ہنداوڑ گدان، کونٹ، پٹر، سنجری، مون پُل، گوفتہ، مہاری، ہیچ ننا دودر بیدگ نا چیدہ غاکو..... دافتون اوار ننا کن خورنا گڑاک ننا رزانک ہم راجی دودر بیدگ ناپڑ آننے ایلوفتیان جتاوُ چاہندری اس ایترہ۔

بلوچی دوچ (کشیدہ) ننا راجی دودر بیدہ تون اوار ننا ادب و راجی آرٹ نا بھاز گچینن ءنمونہ ءُ کہ ننا زالبول آتا تخلیق کروک آ (جوڑوک آ) دا دوچ آتیٹ فنون ءِ لطیفہ وآرٹ نا شاہکار اس نظر بریک، دافتیٹ ہندن ءِ تینائی ناکشش اس تخوک ءِ کہ نی ہراتم بلوچی دوچ اس خنس نے تینا کنڈ آ فطری وڑ اٹ چلک۔ غیر اختیاری وڑاٹ اودوچ اٹی اسہ تقدس پاکیزگی و احترام ناعکس آک نظر بریرہ۔ دنیانا چائے ہرا کنج اٹی امرء زالبول اس بلوچی دوچ اس بینے اودے بلوچ مخلوق تینا سرپند مرسہ قدرتی وڑ اٹ اونا احترام ءِ کیک وننا بلوچی دوچ نا نمہ داری نا واونا داپُرکششی ناسوب آن اینو بدرراج آتا زالبول آک بھاز بھلو نرخ آتیٹ تین کن کشیدہ خلفسہ ہندادوچ آتا پُچ آتے بینرہ۔

ہنداوڑ ننا دادوچ اٹی نمہ داری آن بید پردہ وستر نا بھاز گچین ءِ وڑ وڈول اس ساڑی ءِ۔ کہ کشیدہ ناسوب بلوچی پچ آک بھاز وزن دار مریرہ ہنداڑان دافتے بینگ وخت آ زالبول ءِ بے ستری نا خلیس مفک۔ ہرا ڈول زالبول کن اسلامی پچ انا خواست ءِ کہ اونا ستر پاش مف اسلامی پردہ نا خواست آ ہم ننا بلوچی پچ آک جوان وڑاٹ دڑنگرہ۔ دُنکہ اینو پگہ نن خنغہ کہ زالبول آک ہندن ءِ پُچ بینرہ ہرافتے ٹی اسٹ تو اوفک بے ستر ہم مریرہ کہ تینا تولنگ وچرینگ اٹ ہم خلیرہ ولدا اوفتے ٹی اونمہ پچ اف ہرانمہ ننا بلوچی دوچ ٹی ءِ (داگپ آتے ای تینا بلوچی دود اتون محبت نا سوب کپرہ بلکہ غورکننگ ءِ تو دانکتہ غاای ردمفروٹ) پانگ نا مسخت دادے کہ ہموزالبول لکھ ستاوسلام نا حقدار ءِ ہرا اولیکو وار ایلوفتیان زیات متاثر مریک و داسہ بلوچی دوچ نا بنداوُ ءِ کرے۔ تو ننا اینو نا بلوچ زالبول کوشت کے زیات ترتینا بلوچی دوچ (کشیدہ) وگد بینے کہ داٹی نمہ ہم ارے پردہ ہم ارے۔

داڑن ننا راجی دودر بیدہ (ثقافت) مخلوق اٹی شینک ہم مریک ولدا ننا راجی شناخت ہم مدامی زندہ سلک۔ اینو نا دامیڈیا نا ترندانگا دوراٹی تینا راجی دودر بیدہ ءِ بدر دودر بیدہ آتا اثر آن رکھنگ نا بھلو خواست اس ارے۔ داپڑ آنن اگہ غورکین تو فطری وڑ اٹ نیاڑی، اسہ راج اسے نا دودر بیدہ نا تخلیق کار پانگلک کہ او دودر بیدہ تون زیات خڑکی تنگ۔ بلوچ راجی دودر بیدگ ءِ ایلو بدر رواج آتیان رکھ اکن زالبول اسہ بھلو کرد اس دوئی کننگ کیک و بایدءِ بلوچ زالبول داکارکرد ءِ تینا راجی فرض سرپد مرسہ داڑکن گڑتی کے۔ کہ پین تا زیر اثر محکوم آراج آتا اسہ خصلت اس دامریک کہ اوتینا زبان و ادب، دودر بیدہ، ثقافت ءِ بے قدر کرسہ ننا راج اٹی ہم ہندن متنگ ءِ کہ ننا مخلوق بدر زبان تیٹ ہیت کننگ ءِ شون وترقی پائک، پین دود وروا ج ءِ ہرفنگ ءِ شون وترقی پائک اصل اٹ دا شونداری اس اف بلکن ذہنی غلامی ءِ کہ ننے دا احساس اف کہ ننا داعمل آن غیر دانستہ وڑاٹ ننا راجی دودر بیدہ نا اخس ءِ بھلو سخان اس متنگ ءِ۔

دانسخان نا ارٹی بھلا سوب دا کہ ننے تینا راجی میڈیا (ذرائع ابلاغ) اف، نئے الیکٹرانک نئے پرنٹ میڈیا نا نثو ذرائع ارے، ایلو پارہ غا دنیا میڈیا نا رُم اٹی بھاز مونی ءِ ہرملک نا سَدآن بھاز ٹی وی چینل آکو، نن توش نیوز و بلوچستان سبز بات آن بید پین چینل اف ونن کیبل، ڈش یا نیٹ آ بدر کلچر (ثقافت) نا چینل آتے ہُرنہ و بحیثیت محکوم راج ننے آ دافتا منفی اثر داوڑ تمنگ ءِ کہ نن تینا رواج آتے گم گارکرسہ ہموٹی وی چینل تیا بروک آ دود (ثقافت) آتے ہرفنگ اُن۔ دُنکہ ننا زبان ننے آن ہِتنگ ءِ!!

خاص کر شاری زند اٹ ہراڑے ننا اُراتیٹ الیکٹرانک میڈیا (ٹی وی، نیٹ، کمپیوٹر) ساڑی ءِ۔ داڑے ننا زبان و دودر بیدگ آبدر دود ر بیدگ آتا بھلو منفی اثر اس تالان ءِ۔ داہد اسکان کہ داسہ ننا سانگ، برام تا دود آک ہم ہمو بلوچی راجی دود انا وڑ سلتو۔ نن غیر اختیاری وڑاٹ تینا راجی دود آتے ایلوفتیان کمتر سرپند مرسہ اسہ ڈول اسے ٹی احساس کمتری ناگواچی مرسہ، مصنوعیت اسے نا نوکاپ اٹی وہسہ..... گلیمر ناگواچی مرسہ، کمرشلائز متنگ وکیموفلاج ناکنڈ آہتنگ اُن، داٹی میڈیا غان گڈکل آن بھلا زموار تعلیمی وڑ وڈول (اسکولنگ سسٹم) ءِ کہ ننے ہَرا کتاب آک پرائمری آن تا ماسٹر لیول اسکان خوانفنگرہ اوفتے ٹی ننا راجی دودر بیدہ، ثقافت نابدل بدر ثقافت آک ساڑی ءُ ننا تاریخ زبان دا تدریسی نظام اٹ اواراف بلکہ ننے بدرءُ دروغ نا تاریخ اس خوانفسہ تینا راجی دودر بیدہ وتاریخ آن بدراہ گننگ.....

دامنوک ءِ ہیت نُسے کہ بھلا گڑا چنکا ءِ کیدک، چنکا تینا بھلا نا اثر اٹی مریک ولے ننا دودر بیدہ ایلو ثقافت تیان بھاز زیبا و پراخ ءِ نن اگہ ایلو ثقافت آتے متاثر کپنہ تو اوفتیان اثر ہم ہرفپن۔ ارتقائی عمل تینا جاگغہ بھاز آگڑا تانن تینٹ بحیثیت راج اسے نا راجدار زموار مرینہ۔ ءُ دارداٹ نن کل تینا کڑد آ نظر اس شان تو ننے بھاز کمبوتیک نظر برور۔ دُنکہ زبان نا رکھ انا تعلق برائے راست البول تو نے کہ او اُراٹی چناڑ تون ہراڈول ہیت کے چنا ہموڑ ایل کیک۔ دا خاطر کہ چنا نا اولیکو شونداری ناکتب لمہ ناکُٹ ءِ۔ دانکن اسہ چیلنج نُسے کہ ایلو میڈیا وثقافتی یلغار نا زیر اثر اُن ہرا فک ہروڑاٹ ننا ثقافت ءِ گوہنگ کن چمبازی کیرہ۔ حالانکہ نن داگڑا تیا غور کپنہ کہ بدر قوم آک ننا راجی ثقافت ناگڑاتے سوداکرسہ سرمایہ دار متنگ ءِ دُنکہ اوغانک بلوچی دوچ، کلاشی تے مشن تیا جوڑ یرہ ایترہ نا مخلوق آ سودا کیرہ۔ دا کاریم ءِ اگہ بلوچ تینٹ کے تو اونا اُست ہم جم مریک کہ تینا راجی دود ءِ شینک کننگ اُٹ ولدا داٹی مالی فائدہ ہم متنگ کیک۔

داسازش آتے تو نگ کن ننے بحیثیت بلوچ ہراسٹ ءِ تینے تینٹ پیش کرسہ مون آبروئی ءِ، خاص کر زالبول آک ثقافت نا رکھ اکن باقاعدہ حکمت عملی جوڑسا کاریم کیر۔ بدرزبان آن نفرت کپس البتہ تینا زبان ءِ ایلو تا اثر اٹی کسفپس۔ انت مگہ پنجابی یا اوغانک زوراٹ براہوئی و بلوچی کیرہ۔ نن تینا علاقہ تینٹ اوفتا زبان تیٹ گپ کننگ نا بے سہب کوشت کینہ۔ ہنداوڑ سانگ برام یا مرک وزندانا ایلو دود آتیٹ نن کوشت کین تینا بلوچ راجی دود ءِ گیرام دپّن۔ داخاطر کہ داوڑ اٹ ننا ثقافت ننے آن ہنداوڑ کرار کرار آگم و گارمرو، اگہ دودر بیدہ گارمس تو نن ہم گارمرون کہ ننا راجی دودر بیدگ ننا پچّارء.....!!

☆☆☆☆☆

دودور بیدگ ونتا بے چیٹیک

سعید نور

دا وخت آ پُچ آ دنیائی کم و وَ 200 ملک ءِ ہرافتیٹ 5000 آن زیات نسلی کڑدہ جہی ءِ۔ و دافتیٹ نیمہ غان زیات ہندن ءِ کہ اوفتا دودور بیدگ آک اسہ ایلو آن چیٹ جتاء۔ ہندن بلوچ قوم انا دود ور بیدگ ہم ہنداتیان اسٹ ءِ ہرا تینا مٹ تینٹ ءِ۔ دود و ربیدگ ننے مست انا پیڑی تان رسینگوک آ میرات مریک ہرافتے او تینکن فخر سرپند کرینو او دافتے تینا جان آن ہم زیات دوست تخانو ہرافتا رکھ وچیٹ اکن تینا جون انا دترتے ہم وہفنگ آن خلتنو۔ دُن پانگ کینہ کہ دا اوفتا نگ و ناموس مسئو۔ ہندن دا پیڑی در پیڑی پند کرسا اینو ننا نشخ اٹ بسئو۔

دُن تو بلوچ قوم انا دود ور بیدگ آتے کیہی جاگہ غا بشخ و پانٹ کنتنگ ولے اِرا اہم ءِ بشخ دُنکہ:

مادی ثقافت (Material Culture)

غیر مادی ثقافت (Non Material)

مادی ثقافت بلوچ آتا ماڑی ٹی ہمو بشخ آک ساڑی ءِ ہرافتے دوٹی جوڑ کننگا نے دُنکہ گدان، شفی، پٹر، ڈلی، دستار، گڈی، وپین پین ہندن غیر مادی ثقافت آتیٹ زبان، ادب، تاریخ وپین پین۔ اینو مُچ آ دنیائی بلوچ آک ہراڑے ہم آبادءِ 2 مارچ انا دے ءِ ہندا مادی وغیر مادی دود ور بیدگ آ تا رکھ و چیٹ اکن اڈتننگ ءِ۔ و 2 مارچ انا دے ءِ اڈتننگ نا مسخت ہم ہندادے ولے داڑے سوج دا ودی مریک کہ بیرہ سال اٹی اسہ دے اس انت ننا دابے مٹ آ دودو ربیدگ آ تیکن بھاز ءِ؟ اینو مچ آ سال ءِ دیکی ثقافت اٹ تیر کینہ و ہندا اسہ دے ءِ اڈ ایتنہ بجائے دانا کہ اینو نن تینا کاٹم ءِ فخر آن بڑز کرسا تینا سینہ ءِ پیشن کشسہ اسہ رعب اسیٹ تینا دابے مٹ ءِ ربیدگ آتے تینا جون انا زیب و تینا اُرانا شان، تینا ڈیہہ انا شان جوڑ کین۔ ولے نن غیر آ تا دود و ربیدگ آتے تینا زند اٹ جہی کرینُن۔ او ہندن ءِ وڑ وڈول دوئی کرینُن کہ وار وار مارو مسٹر نا فرق ہم سلپک۔ داڑے کنے فرانسیسی تا دور انا ہموو خت انا تاریخی ہیت آک یات بتنگ ءِ کہ ہرا وخت فرانسیسی تا توتّل وبَش کننگ بیتنگ کل اٹی ایلو ثقافت آک بے کچ بھاز کُنُر۔ نرینہ غا تا نقلی ءِ پژہ تخنگ۔ شمبلاخ تروک ءِ پُچ بیتنگ، کلک آ تیا خیسنی خلنگ، و پین کیہی گڑاک کُنُر۔ ولے روسو کونو فلسفی اس اوفتے بندغی ناڈس تس وتینا خلکت ءِ ایلو تا دودور بیدگ آ تیان جان خلاسی نا پنت وشون کرے۔ اوفتے پارے کہ دُن انگا گڑاک نمے بندغ جوڑ کپّسہ بلکن نمے دُتک جوڑ کننگ ءِ او پارے کہ بندغی ناشان داٹی ءِ کہ او تینے پہہ مریرو تینا دود و ربیدگ آتے دوئی کیر۔ داوڑ او تینا مخلوق ءِ اسہ نقالی ءِ ربیدگ اسے آن کشنگ اٹ سرسُہب مس واوفتے اوفتا جند آن درستی راست کرفے۔ ہراڑا زرس غور وفکر کین تو دانن کن ہم بھلو سخ نُسے۔ داکان بیدس اٹلی نا مخلوق دیکی وڑ وڈول آتے تینائی کریر تو اوفتا پلوپڑ اٹ ہندن بسُر کہ دا اوفتے تہہ آن خواتہ کریر۔

اینو اگہ نن ہم تینا چپ وچا گڑ دنا جاچ ءِ ہلین تو نن ہم ہندن انگا ویل آتا پلوپڑ اٹی اختہ نظر بریہ۔ ہرا ننے دا گڑتی ٹی شاغک کہ اینو ننا مادی و غیر مادی مچ دود ربیدگ آک تینا وجود ءِ گوہنگ ءِ۔ ہرافتیٹ کل آن بھلا ویل ننا غیر مادی ثقافت ننا لمہ ئی بولی تا کہنگ ءِ ہرانا مچ زموار یک ننا نام نہاد شاعر وادیب و نام نہاد انگا تنظیم آ تیا کا ہک۔ ہرا ہیت آ تیٹ مَش تے بڑہ ولے کاریم آک تا پچ نظر بفسہ۔ دا ہیت ءِ زیات چلنگ آن ای دا بہتر سمجھوہ کہ داسلہ ءِ ایتو کہ نم 21 فروری ہرا لمہ ئی بولی تا جہانی دے کُس۔ اونا جاچ ءِ ہلبو ہراڑان نمے جوان وڑاٹ اندازہ مریک ہرا مچ سال خاچنگ اٹ تیر کریر ولے ہندا دے آ ہم اوفتا خاص ءِ کڑ داس متو۔ ولے افسوز کہ سوج دے کے داڑے تو کل مفاد آ تیٹ اختہ ءِ۔ ہندن ای تینا اینو نا کالم ءِ ایسر کننگ کِن بیرہ دا جملہ غا تا کمک ءِ ہلیوہ کہ ننے تینا دودور بیدگ آتے زندہ تخنگ کِن سال اٹ اسہ دے نہ بلکن مُچ آ سال جہد کروئی ءِ۔

☆☆☆☆☆

نویدلانگو

نن ونتا دودر بیدگ

رسم ورواج ہیت وگپ توتّل وبش انسان نا فطرت ءِ پاش کیرہ کہ امرء تہذیب اسے تو اونا تعلقداری ارے۔ و ہرا وڑٹ اونا کشت وکشاری مسُنے۔ ہنداوڑٹ ربیدگ ناہم نازنداٹی بھاز بھلو دوئسے۔ پانگ کن تو پنچ حرف اٹ گنڈوک دالوز بھاز سبک ءِ ولے زنداٹ دانا اسہ بھاز بھلو جاگہ کُسے۔ ہراڑان ننا دود ربیدگ، کُننگ، بیتنگ، مہانداری نا درشانی ءِ کرسا ڈنی مخلوق ولشکر نا مون اٹی اسہ پورو ءِ نقشہ اس جوڑ مریک کہ بلوچ قوم انا دود ور بیدگ ہراٹی تو فک و دستار، مخ اٹی تفوک زغم کہ ہراڑا دے انا روشنائی تمنگ تو گروشک ترسا پین زیبا مریک۔ داڑتون اوار اوار ہمو بلوچی پچ آک، رعب دار انگا چوٹ آک، بلوچ نا دودر بیدگ ءِ پین مون مُستی درسا اودے قوم آ تا نیام اٹی سرکیرہ کہ دا دودر بیدگ نا بنداو کیہی ہزار سال مُست تخنگا نے۔ دا اسہ وختی ءِ خوشی یا دود ور بیدگ اس اف کہ دادے داسہ ناورنا تے دوئی مسُو۔ بلکہ ننا دا دودور بیدگ ناگواہی ءِ پٹ ومیدان، مش وتلار آک ہرافتا نیام اٹ، زیبا انگا ہمو گدان کہ ہراڑان تو بے نا روشنائی کسر کرسا گدان ناتہٹی پتریننگ۔ شوان تو اوار بزگل نالخ اٹ درنجوک ہمو چڑینگ آک شلکارہ۔ سی و پاتّل ہیزک تو اوار، کُرنو وشیلانچ، بشینک، وتافو نا اواری، گودی نا ہمو نسخل ناہڑسنگ خواری کشنگ، پُچ انا مہاری ءِ دوٹی کننگ، پہوال نا ہموز نند داکل شاہدءِ ننا دودور بیدگ ناوداودور بیدگ نا مٹ اف کل آ داجہان اٹ۔

ہیت متنگ ءِ قوم آ تا دودر بیدگ نا، دُنیائی بھاز آ قوم آک آبادءِ یقیناً ہرکس ءِ اونا ہمو دود ور بیدگ آک دوست برور۔ نن تینا دودور بیدگ ناتران ءِ کین تو خلقی شیئر آ تا ہم ذکر داٹی المی ءِ انتئے کہ خلقی شیئر آک ننا توتّل وبش، دود ور بیدگ وہمو گڑا تا ذکر وار وار بریک کہ ہرافتے ننا اینو نا ورناک اُست آن درینو۔ خلقی شیئر پاروک اختر چنال، محمد مراد پارکوئی (ایماندار)، محمد رمضان زیدی والا، داڑتون اوار پین بھاز شاعر آک اریر کہ ہرا تینا شیئر آتے ٹی مدام ننا دودور بیدگ ءِ زندہ تخانو۔ لمہ ناہمو لولی کہ ہروخت تینا چناءِ خاچفنگ کن بنفک واودے زواس تُنگان ایتک۔

بلوچ قوم انا مہانداری ہم اونا گچین آ دود ربیدگ نا درشانی ءِ کیک کہ ہراوخت آ کہ اسہ اُرا سے آ مہمان بسکہ یا اونا بتنگ ناڈس ملا کہ تو مچ آ خلق والاک خوشی کریرہ کہ اللہ پاک ناکنڈ آن رحمت اس بسُنے۔ اونا جوان وڑٹ خاطر داری ءِ کریرہ۔ بلوچی دود ور بیدگ ناردا ٹ اوڑکن ہیٹ اس تڑرہ۔ سی و پاتّل، کرنو، دیسی آ ساگ اتو اوار اوار راجی کن وخورنا کل گڑاتے اونا مون آ تخارہ۔ مہمان بسکہ تو اسہ اُرا سیا ولے مُچ آ خلق اوڑکن دعوت کریکہ۔ مہمان بسکہ تو تینا مرضی آ ولے پَدی ہِتنگ کن اودے کل آ شارانا اِرغ ءِ کُنوئی تمّا کہ۔

دا ننا دود ربیدگ نا ہمو زباد ءِ ہرانا اثر ننے اسکان رسینگا۔ ولے ننے دافتا زی آ سوج کروئی تمّو کہ ننا دودر بیدگ ناہمو مال وڈی دا قیمتی آ میرات ناسُستی آن مدان مدان آ دوتیان ننا ہتنگ ءِ اگہ نن است انا ہُب اٹ تینا ہمو کیہی پشت آ تا تروک آ دا نشانی نا رکھ ءِ کتون تو خدانخواستہ ہندن ءِ دے اس مروءِ کہ نن تینا بروک آ چین اکن تینا دود ربیدگ نا منہ ہندن ءِ گڑاس ہلون کہ او ہم وختی مرور واوفتا دو آن ہم اوز واس زیان مرور۔ انتئے کہ داسہ ہم ہندن ءِ بھاز گڑا ننا دودر بیدگ نا اریر کہ نن اوفتیان بلدافن یا او گڑاک داسہ ننا نزوری تیان کم متنگ ءِ۔

ہمومشی آ لوز آک ہرافتا عجب ءِ مزہ ئسے اوفتا مزّہ زبان نا پین بڑز مریک او ہم ننے آن ناسستی ونابودی تا سوب آن گم مرسا کارہ۔ اگہ نن خوانہ کہ ننا دود ور بیدگ نا زیبائی قیامت اسکان سَلے تو داڑ کن ننے و نمے کل ءِ سخت خواری کروئی مریک۔ تا کہ ننا بلوچ نا دود ربیدگ نا روشنائی چانڑدہ نا توبے آ مبارمچ آ ڈغار آ تالان مرے۔

☆☆☆☆

Daily
TALAR
The First ever Brahui Daily
Newspaper throughout world
ہڑدے ئی
نوشکے
تلار

.....نوشکے' برج عزیز خان ڈیم انا برخلاف متحدہ قبائل وآل پارٹیز نا کنڈ آن اڈ تروک برانزی ریلی جناح روڈ آن گدرینگ انگ ءِ

پی ٹی آئی نا حکومت نا ہنگ آن پاکستان نا شونداری سلیسنے' مولانا مفتی محمد قاسم

چمن (آن لائن) جانشین شہید اسلام جمعیت علماء اسلام نا بنجائی راہشون مولانا مفتی محمد قاسم جامعہ اکرم العلوم کریم آباد نا عظیم الشان آ جلسہ دستار بندی آن تران کرسا پارے کہ پی ڈی ایم تحریک نا مارچ اٹ السی مخ تھی اٹ لانگ مارچ پی ٹی آئی نا نابود حکومت نا تابوت اٹ آخریکو میخ مریک۔ 26 مارچ آ اسلام آباد نا کنڈ آ لانگ مارچ آن نابود و بیٹ کروک حکمران تا ایوان تے ٹی خلیس زمی جب کیک۔ او پارے کہ مولانا فضل الرحمٰن نا پرمان آ جمعیت نا لکھ آ کارندہ غاک لانگ مارچ اکن سنبر ینگوک ءُ لانگ مارچ آن حکومت چنک۔ او پارے کہ دا نابود آ حکمرانک ملک ءِ چلیفنگ کپہ' داسہ السں نا سگ جواب تسنے۔ پی ٹی آئی نا حکومت نا ہنگ آن پاکستان نا شونداری سلیسنے والس ءِ ویل وشکل آ ک پلویڑ کرینو۔

صوبائی حکومت السں نا امیت ءِ حاجی نور محمد خان دمڑ

صوبائی حکومت غٹ محکمہ غاتے ٹی خورک انگا اسامی تیا میرٹ آ تعیناتی تا بناءِ کرینے' صوبائی وزیر واسا

ہڑدے نا بنداو آ محکمہ غا تا کنڈ آن خورک انگا اسامی تا اشتہارک اخبار تیٹی شینک منتگ اٹی ءُ، بیان

زیارت رکوئٹہ (آن لائن) بلوچستان عوامی پارٹی نا بنجائی راہشون وصوبائی وزیر پی ایچ ای، واسا حاجی نور محمد خان دمڑ پارینے کہ ساڑی صوبائی حکومت السں نا اومیت ءِ ہرا کہ السں نا استخواہی تیان زیات السی ویل آتے ایسر کننگ اٹی ءِ خاص وڑ اٹ صوبہ نا بے روزگار ورنا تا نا اومیتی چٹنگ اٹی ءِ۔ صوبائی حکومت غٹ محکمہ غاتے ٹی خورک انگا اسامی تیا میرٹ آ تعیناتی تا بناءِ کرینے' ہڑدے نا بنداو آ محکمہ غا تا کنڈ آن خورک انگا اسامی تا اشتہارک اخبار تیٹی شینک منتگ اٹی ءُ ہرا تیا ساڑی حکومت ہروڑا نا سیاسی وابستگی آن ایڑتر میرٹ آ سرکاری محکمہ غاتے ٹی تعیناتی کننگ اٹی ءِ ساڑی دور حکومت اٹ داوخت اسکان ہزار آ ورناتے روزگار تنتگانے ودا چرجوئی داسہ ہم برجاءِ السں بی اے پی ءِ اومیت تکسا اودے مینڈیٹ تسنے' بی اے پی نا حکومت السی مینڈیٹ آ پوروہنگ کن پہی کوشت کننگ اٹی ءِ السں نا بی اے پی ٹی بھلوکچ اسے ٹی اوار منتگ آن دا ہیت پک منتگ اٹی ءِ کہ السں نا ویل آ ک ایسر منتگ اٹی ءُ۔ داخیال آ تا درشانی ءِ او زیارت اٹ عبدالغفور کاکڑ نا ہنکین اٹ حاجی عبدالغفور کاکڑ، نواب خان کاکڑ، مولوی عالم واونا مچ آ خاہوت وسنگت آ تتون اوار بلوچستان عوامی پارٹی ٹی اوار منتگ ناوخت آ السی مچی تیان تران کرسا کرے۔

تعلیمی آب ملک اسے ناشونداری ٹی اہم کڑ دادا کیک' ڈاکٹر عبدالوحید لانگو

سوراب (آن لائن) اینگلو فائل پبلک اسکول سوراب نا کنڈ آن اسہ دے ئی تعلیمی سیمینار اڈ تنتگا ہرا ٹی سوراب آن سیاسی راجی شخصیت آ تون اوار طالب علم آ ک بھلوکچ اسے ٹی بشخ ہلکر' سیمینار نا بناء تلاوت کلام پاک آن مس' سیمینار آن ڈاکٹر عبدالوحید لانگو، حاجی شکیل احمد زہری، اینگلو فائل پبلک اسکول سوراب نا ڈائریکٹر انجینئر حبیب زہری وایلو فک تران کرسا پارے کہ تعلیم نا گرج ہر دوراٹ مسنے ولے اینو نا خوانندہ دوراٹ اونا اہمیت پین ہم زیات مسنے۔ تعلیمی آب ملک اسے ناشونداری ٹی اہم کڑ دادا کیک' دنیا ٹی ہچ ءُ قوم وراج اس تعلیم آن بیدس شون ہلنگ کپہ۔ نا مذہب اٹ تعلیم دوئی کننگ نا پرمان کننگانے۔

کوئٹہ' وزیر اعلیٰ بلوچستان جام کمال خان ءِ صوبائی سلاہکار عبدالخالق ہزارہ شیلڈ تنتگ اٹی ءِ

وڈیرہ شاہنواز حسن جاموٹ نا ڈغارتا بابت دعویٰ راست اف' وڈیرہ اسماعیل شاہوک

اوتھل (آن لائن) موضع ڈادی نا سیاسی وقبائلی شخصیت وڈیرہ اسماعیل شاہوک تدوک آدے وڈیرہ شاہنواز حسن جاموٹ نا پریس کانفرنس نا ورندی ٹی پارینے کہ وڈیرہ شاہنواز حسن جاموٹ نا پریس کانفرنس دروغ اسے' ٹھوٹھکو، ملہو، کونجری وگرے ماربل نا موضع بانبڑی تون ہچ تعلقداری اف' داہچ آ علاقہ موضع ڈادی ٹی ءِ واونا لیز انا ہرا دعویٰ ءِ کننگانے او دروغ وبے بنداو ءِ۔ داخیال آ تا درشانی ءِ او اوتھل اٹ پریس کانفرنس آن تران کرسا کرے۔ او پارے کہ تدوک آدے وڈیرہ شاہنواز حسن جاموٹ مائنز آ ک کوزہ و وتینا پریس کانفرنس اٹ ہرا دھڑ کوئی رویہ تینا ئی کننگا اوکل راستکی تیان چپ ءِ۔ موضع ٹھوٹھکو، ملہو کونجری وگرے ماربل نا لیز نا پن آ ٹے' داعلاقہ غاتے ٹی وڈیرہ صاحب نا ہچ ءُ لیز اس اف ونے اونا کا پچر وڈ غارارے۔ ٹھوٹھکو مش' ملہو، کونجری وگرے ماربل نا موضع ڈادی ٹی ءِ وخت اس کہ وڈیرہ شاہنواز حسن جاموٹ داعلاقہ غاتے موضع بانبڑی پاریس ہرا کہ راست اف۔

دالبندین کیو آر ایف ولیویز فورس نا کارروائی' داڑیل آ تا بھلا ساہہ تون اوار دزگیر

چاغی (آن لائن) دالبندین کیو آر ایف و لیویز فورس نا پوستی نا علاقہ کلبرگ اٹ کارروائی' ضلع نا تہٹی چندی واردات آ تا زموار داڑیل آ تا بھلا ساہہ تون اوار دزگیر۔ اسسٹنٹ کمشنر دالبندین محمد جاوید ڈومکی نا رد اٹ کیو آر ایف نا کمانڈر کریم نوتیزئی دفعدار محمد گل، دفعدار مبین و ماما ظفر نا کماشی ٹی کارروائی کرسا داڑیل آ تا بھلا عبدالسلام ولد لشکران ہوشاپی ءِ دزگیر کرے' دزگیری ناوخت آ پک اپ گاڑی، موٹر سائیکل، کلاشنکوف وراؤنڈ ہم دوئی کننگا۔ لیویز نا رد اٹ داڑیل عبدالسلام نو کنڈی، گٹ بروت، یک مچ، سرگیشہ، چھتر، محراب وڈ وایلو علاقہ غاتے ٹی واردات کریکہ' لیویز فورس داڑیل ءِ دالبندین لیویز تھانہ ٹی بند کرسا مستی پرسجو کننگ اٹی ءِ۔

السں نا بنداوی ویل آ تا ایسری ءِ اولیت ایتنہ' برکت علی قریشی

بھاگ (آن لائن) لوکل گورنمنٹ تینا کچ اٹنگا وسیلہ غاتے ٹی بھاگ انا غٹ یونین کونسل آ تا اصلاحات و یونین کونسل آتے ٹی السں نا بنداوی ویل آ تا ایسری ءِ اولیت تنتگ اٹی ءِ۔ لوکل گورنمنٹ ڈیپارٹمنٹ اٹ کچ اٹنگا وسیلہ غاتے ٹی ہم پرعزم ءِ کہ السں ءِ مشکل وویل مون تروک مف' داخیال آ تا درشانی ءِ او لوکل گورنمنٹ ڈویلپمنٹ آفیسر بھاگ برکت علی قریشی نیشنل پریس کلب بھاگ انا صدر عبدالرحمٰن بنگلزئی نا کماشی ٹی اوڑ دہی کروک صحافی تا ڈل اتون ہیت وگپ کرسا کرے۔ او پارے کہ بھاگ انا غٹ یونین کونسل تا السں نا خذمت کننگ ءِ لوکل گورنمنٹ تینا فرض تنگک ولے داڑکن المی ءِ کہ نن تون وسیلہ مرے وہمو وسیلہ غاتے ٹی السں نا ویل آتے ایسر کننگ۔

متحدہ قومی موومنٹ (ایم کیو ایم پاکستان) نا اسدا چکزئی نا خون نا مذمت

کوئٹہ (آن لائن) متحدہ قومی موومنٹ (ایم کیو ایم پاکستان) بلوچستان نا صوبائی صدر ملک عمران کاکڑ' صوبائی جنرل سیکرٹری سید سلیم اختر ایڈوکیٹ' صوبائی جوائنٹ جنرل سیکرٹری سعد نوتیزئی' صوبائی سینیئر نائب صدر میر امداد مری وصوبائی نائب صدر نور سالانی اسک تیز ہڑز خواہی بیان اٹ اے اپنی نا صوبائی صدر اصغر خان اچکزئی نا الہ نا مار اسد خان اچکزئی ءِ شہید کننگ آ است ہسونی نا درشانی ءِ کرسا پارینو کہ اسد خان اچکزئی اسہ سیاسی ورکر و سیاسی جماعت اسے نا ترجمان کس' ہرا مدام ہندی بندغ آ تا حق آ تیکن جہد کریکہ' او پارے کہ داڈ کھا ناوخت آ ایم کیو ایم پاکستان وخاص وڑ اٹ بلوچستان نا ہر تحریکی کارندہ خان اصغر خان اچکزئی نا غم اٹ شریدار ءِ۔

بلوچستان اٹ کوویڈ نا تونگ کن گام گیج آ تا فائدہ مسنے' ہا بنلیدی

ایہن تو بلوچستان نا ڈغاری حالیت ول ویچڑ ءِ، ولے قابل عمل حکمت عملی آن صوبہ ٹی کوویڈ نا ودنگ ءِ تونگانے

صوبہ ٹی ہیلتھ کیئر ورکر آتے کوویڈ ویکسی نیشن کننگ انگ ءِ ہرانا ڈیٹا ءِ ہڑدے نا بنداو آ جوڑ کننگ انگ ءِ' پارلیمانی سیکرٹری جانجوڑی

کوئٹہ (آن لائن) پارلیمانی سیکرٹری جانجوڑی ڈاکٹر ربابہ خان بلیدی پارینے کہ بلوچستان اٹ کوویڈ نا تونگ کن گام گیج آ تا فائدہ مسنے' ایہن تو بلوچستان نا ڈغاری حالیت ایلو صوبہ غاتیان جتا وول ویچڑ ءِ۔ ولے قابل عمل حکمت عملی آن صوبہ ٹی کوویڈ نا ودنگ ءِ تونگانے و داسہ ہڑدے نا بنداو آ سنگل ڈیجٹ کیس مون آ ہنگ اٹی ءُ' داہیت آتے او جانجوڑی کن کاریم کروک جہانی تنظیم دی امپیکٹ یو کے نا کنڈ آن کوویڈ ویکسین اسٹریٹیجی نا بابت اڈ تروک ورچوئل سیشن آن تران کرسا کرے' دا سلابتی نشست اٹ وزیر اعظم نا سلاہکار جانجوڑی ڈاکٹر فیصل سلطان و دیا مپیکٹ نا جہانی چاہندارک ہم بشخ ہلکر۔ ورچوئل سیشن آن تران کرسا پارلیمانی سیکرٹری جانجوڑی بلوچستان ڈاکٹر ربابہ خان بلیدی پارے کہ داوخت آ صوبہ ٹی ہیلتھ کیئر ورکر آتے کوویڈ ویکسی نیشن کننگ انگ ءِ ہرانا ڈیٹا ءِ ہڑدے نا بنداو آ جوڑ کننگ انگ ءِ' الحمدللہ مشکل وخت گدرینگا و داسہ حالیت آ ک جوانی نا کنڈ آ ہنگ اٹی ءُ بلوچستان آن کوویڈ ءِ چٹفنگ والس ءِ آ سودہی رسیفنگ کن پرعزم ان۔ ڈاکٹر ربابہ خان بلیدی پارے کہ کوویڈ نا جہانی دین ہرا ڈے فریشانی ناسوب مس ہموڑے جانجوڑی نا بابت پوسکن ءُ گام گیج کننگ نا اسہ پوسکن ءُ آزمودہ اس ہم مس۔ جہانی سلابتی نشست آن تران کرسا وزیر اعظم نا سلاہکار جانجوڑی ڈاکٹر فیصل سلطان بلوچستان اٹ کوویڈ نا تونگ کن کروک گام گیج آ تیا است جمی نا درشانی ءِ کرسا پارے کہ صوبائی حکومت نا حکمت عملی ستا کرزک۔

حکومت نا نابودی و بے چکاری نا سوب آن ہرشاری بے رکھوک ءِ' حافظ محمد صدیق مدنی

کوئٹہ (آن لائن) جمعیت علماء اسلام بوغرہ سٹی چمن ضلع قلعہ عبداللہ نا نائب امیر و ممبر نیشنل یوتھ اسمبلی حافظ محمد صدیق مدنی اے این پی بلوچستان نا صوبائی ترجمان اسد خان اچکزئی ءِ بے دردی اٹ شہید کننگ آ غم انا درشانی ءِ کرسا پارینے کہ حکومت نا نابودی و بے چکاری نا سوب آن ہرشاری تینے بے رکھوک سرپند مریک والس امن نا خراب حالیت آ تا سوب آن بھاز فریشان ءِ' حکمرانک کودک آ شاری تے دہشت گرد آ تا دو تیا الانو وخت اس کہ تینا وتینا خاہوت کن سرکاری وسیلہ غاتے سکیورٹی نا پن آ زیان کننگ اٹی ءُ۔ حافظ محمد صدیق مدنی مستی پارے کہ حکومتی ادارہ غاک بیرہ ہیت آ تسکان ءُ عملی وڑاٹ السں نا جان ومال انا رکھ ءِ ہچ کپنگ انگ ءِ۔

ڈپٹی کمشنر دکی عظیم کاکڑ محکمہ جانجوڑی نا 32 کارندہ ءِ معطل کرے

دکی (آن لائن) ڈپٹی کمشنر دکی عظیم کاکڑ محکمہ جانجوڑی نا 32 کارندہ ءِ بھاز غیر حاضری آ معطل کرے' معطل کروک آ تا برخلاف انکوائری کمیٹی ٹیہفنگانے' ڈپٹی کمشنر عظیم کاکڑ نا رداٹ اسسٹنٹ کمشنر دکی حبیب احمد بنگلزئی انکوائری آفیسر پن کننگانے' انکوائری آفیسر اسہ ہفتہ ٹی انکوائری ءِ پورو کرسا رپورٹ پیش کرے' انکوائری پورو منتگ قصور وار آ تا برخلاف ہیڈا ایکٹ انا رد اٹ کارروائی کننگ۔

کیسکو نا خواری کش آتے ڈیوٹی ناوخت آ رکھ تنتگے' پیر محمد کاکڑ

کوئٹہ (آن لائن) آل یونینز گرینڈ الائنس کیسکو بلوچستان نا دیوان علی احمد کاسی نا کماشی ٹی کیسکو لیبر یونین نا دفتر اٹ اڈہلک' دیوان اٹ پیر محمد کاکڑ' حافظ عصمت اللہ' سخی سلطان' حاجی عبدالحکیم کرد' آصف شاہوانی وایلو فک بشخ ہلکر' دیوان اٹ ژوب اٹ ایکسین قلعہ سیف اللہ والیس ڈی او ژوب اتون پیش بروک واقعہ نا مذمت ءِ کننگا و خواست کننگا کہ واقعہ نازموار آ تا برخلاف سخت کارروائی کننگے۔ او پارے کہ داکان مست کا نک اٹ ہم کیسکو نا کارندہ غا تیا بجلی دز آ ک بیداد کریو لے کیسکو انتظامیہ نئے بجلی دز آ تا برخلاف کارروائی کرے و نئے ملازم آ تا رکھ اکن گام گیج کے ودا وڑا نا واقعہ غاک پدریسہ منتگ اٹی ءُ او انتظامیہ غان خواست کریر کہ کیسکو نا خواری کش آ تے ڈیوٹی ناوخت آ رکھ تنتگے۔

حکومت اسدا چکزئی نا خونی' برمتہ کروک آتے دمدستی دزگیر کے' رحیم کاکڑ

کوئٹہ (آن لائن) مسلم لیگ (ن) کوئٹہ ڈویژن نا صدر مسکوہی میئر ناظم رحیم کاکڑ تینا بیان اٹ اے این پی نا صوبائی صدر اصغر اچکزئی نا الہ نا مار بھائی اسدا چکزئی نا خون نا مذمت ءِ کرینے وخواست کرینے کہ حکومت اونا خونی' برمتہ کروک آتے دمدستی دزگیر کے۔ صوبائی حکومت بیرہ دروغ نا شونداری اسکیم' نوکری تے بہا کننگ آن بیدس پین انت کننگ کیک' کل گڑاک بیرہ پن انا منتگ اٹی ءُ۔

.....زیارت' صوبائی وزیر حاجی نور محمد خان دمڑ تون بی اے پی ٹی اوار مروک حاجی عبدالغفور کاکڑ وایلو فتا اوار فوٹو

دیری نا سوب آن ٹیل انا علاقہ غاک غیر آباد مسنوں' جمالی

ایریگیشن انتظامیہ دیر ءِ انصاف اٹ بشخنگ اٹ بے سہب مسنے' صدر عوامی ایکشن کمیٹی گنداخہ تحصیل

دیر دوئی کننگ کن انشاء اللہ ہر پلیٹ فارم آ توار چست کینہ، زمیندار آ تا دیوان ناوخت آ گپ وتران

گنداخہ (آن لائن) دیر نا بنداوی ویل ءِ' دیر مٹفنگ ناسوب آن نا ٹیل انا علاقہ غاک غیر آباد مسنو' ،عادل جمالی عوامی ایکشن کمیٹی گنداخہ تحصیل نا صدر عادل جمالی نا کماشی ٹی زمیندار تا اسہ دیوان اس اڈ ہلک ہراٹی چندی شاخ تا زمیندارک بھلو کچ اسے ٹی بشخ ہلکر' ہرا فتے ٹی سید بھورل شاہ سید لیاقت علی شاہ میر خان جمالی میر خادم حسین رند بی این پی مینگل جعفر آباد نا ڈپٹی جنرل سیکرٹری محمد امین مینگل میر محمد قاسم سرپرہ چیئرمین حقوقِ تحریک گنداخہ نا چیئرمین فہیم خان رند گلزار احمد جمالی شاہ رکھیا جمالی عبدالواحد جمالی میر لعل جان مگسی محمد امین جمالی عزیز جمالی گلاب خان جمالی ایلو فک بشخ ہلکر' دیوان آن تران کرسا ترانکار آ ک پاریر کہ انشاء اللہ ندن دیرا نا ویل آ است ایلو تون پہی وڑاٹ کمک کینہ' او پاریر کہ ایریگیشن انتظامیہ دیر ءِ انصاف اٹ بشخنگ اٹ بے سہب مسنے' دیر نا بنداوی ویل ءِ نا ٹیل انا علاقہ غاک دیر رسینگ پنگ ناسوب آن پوٹو مسنو' دیر دوئی کننگ کن انشاء اللہ ہر پلیٹ فارم آ توار چست کینہ۔ ایریگیشن انتظامیہ ءِ کلہو تنتگ اٹی ءِ کہ گنداخہ ءِ دیر تنتگے' نن ہچ گہس چپ تو لپینہ۔ داوخت آ اسہ اہم ءُ سلابتی کمیٹی اس جوڑ کننگ کن فیصلہ کننگا' ہرانا باقاعدہ پڑو منہ دے اٹ مریک۔

.....اوتھل' موضع ڈاوی نا سیاسی وراجی شخصیت وڈیرہ محمد اسماعیل شاہوک پریس کانفرنس کننگ اٹی ءِ

سینیٹ اٹ پی ڈی ایم نا امیدار آتے نت اوو ایتو شام لال اسی

ای جمعیت علمائے اسلام نا چنکو کارندہ سے اٹ' لسبیلہ نا دھرتی نا فرزند اٹ' مدام بیلہ دھرتی تون وفا کیوہ

ای تینا لاسی متنگ آ گمر کیوہ' انشاء اللہ لسبیلہ نا السں نا خذمت نا چرجوئی ءِ برجا تخوہ، ایم پی اے جمعیت

اوتھل (آن لائن) جے یو آئی نا بنجائی راہشون وصوبائی اسمبلی بلوچستان نا باسک مکھی شام لال لاسی پارینے کہ لسبیلہ نا دھرتی تون وفا کرسا کیوہ' ای جمعیت علمائے اسلام نا چنکو کارندہ سے اٹ' لسبیلہ نا دھرتی نا فرزند اٹ' انشاء اللہ پارٹی نا پرمان آ مدام سلوک مریوہ' سینیٹ اٹ پی ڈی ایم نا اومیدار آ تے وونٹ ایتوہ' اینوای ہرا ہند آ ٹٹ جمعیت نا سوب آن اٹ' ای تینا لاسی متنگ آ گمر کیوہ' اپوزیشن اٹی اٹ کل ءِ سماءِ ولے اللہ کل گڑاتے جوان کیک۔ دا خیال آ تا درشانی ءِ او ایم پی ہاسٹل اٹ خبر ایجنسی تون ہیت وگپ کرسا کرے۔ او پارے کہ لسبیلہ نا دھرتی تون کہنگ اسکان وفا کیوہ' لسبیلہ دھرتی کن ہروڑ انا قربانی ایتوہ' ای تینا لاسی متنگ آ گمر کیوہ' انشاء اللہ لسبیلہ نا السں نا خذمت نا چرجوئی ءِ برجا تخوہ و مچ آ صوبہ ٹی اقلیتی برادری نا ویل آتے ایسر کننگ اٹی اٹ او پارے کہ سینٹ نا گچین کاری تے ٹی پی ڈی ایم نا اومیدار ک بلوچستان تون اوار مچ آ ملک اٹ سرسہب مریوہ۔ نن تون چندی اومیدار آ ک رابطہ کرینو ولے نن پارٹی نا پرمان نا پابندان و پارٹی نا پرمان نا رداٹ وونٹ ایتنہ۔ او پارے کہ پی ڈی ایم اسہ منظم ءُ پلیٹ فارم اسے و پی ڈی ایم السں نا حق آ تیکن جہد کننگ اٹی ءِ۔

.....دکی' عوامی نیشنل پارٹی نا اسد خان اچکزئی نا خون نا برخلاف برانزی مچی آن عوامی نیشنل پارٹی نا ضلعی صدر حاجی عزت خان ناصر' پشتونخوامیپ نا عبدالشافی' سیکرٹری وزیر خان ناصر' جمعیت نا محمد حماد اخوند وایلو فک تران کننگ اٹی ءِ